

**Adroddiad Monitro
Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru
i Gomisiynydd Y Gymraeg
am y cyfnod rhwng
1af Ebrill 2014 – 31ain Mawrth 2015**

Cynnwys	Tud.
1. <u>Cyflwyniad</u>	3
2. <u>Rheoli a Gweinyddu'r Cynllun</u>	3
3. <u>Ein Cynnydd yn ystod 2014-15</u>	5
4. <u>Cydymffurfio â'r Cynllun Iaith Gymraeg</u>	10
5. <u>Dangosyddion Perfformiad yn gysylltiedig â'r Gymraeg</u>	16
6. <u>Atodiad 1 – Canlyniadau Arolwg Adnoddau GTAGC</u>	37

1. Cyflwyniad

Mae'n bleser gennym gyflwyno ein Hadroddiad Monitro Blynyddol i Gomisiynydd y Gymraeg ar gyfer y flwyddyn adrodd 2014-2015.

Yn ystod y cyfnod adrodd hwn rydym ni fel Gwasanaeth wedi ymdrechu i gynnal safonau ac arferion da wrth i ni barhau i gydymffurfio gyda'n Cynllun Iaith Gymraeg cyfredol.

Rydym wedi bod wrthi'n ddygn dros y 12 mis diwethaf yn paratoui ar gyfer y Safonau Iaith Gymraeg sydd yn yr arfaeth. Mae'r Grŵp Iaith sy'n gweithredu ar draws y tri Gwasanaeth Tân ac Achub yng Nghymru wedi cyfarfod ar sawl achlysur i weld lle'r ydym ni arni nawr a'r camau y bydd yn rhaid i ni fel Gwasanaeth eu cymryd i gydymffurfio'n llawn gyda'r Safonau pan fyddant yn dod i rym. Mae'r tri Gwasanaeth wedi bod yn awyddus i gydweithio er mwyn gwella gwasanaethau Cymraeg ar draws Cymru.

Yn dilyn cwblhau Holiadur y Comisiynydd y llynedd rydym yn aros am ragor o arweiniad ynglŷn â'r Safonau a fydd yn ddarostyngedig arnom yn ddiweddarach eleni.

Edrychwn ymlaen at yr her yma ac at barhau i ddatblygu ein hymrwymiad i atgyfnerthu'r Gymraeg o fewn y Gwasanaeth ac i drigolion yng Ngogledd Cymru a thu hwnt.

2. Rheoli a gweinyddu'r Cynllun

Yn ystod y cyfnod adrodd hwn y Prif Swyddog Tân Cynorthwyol, Richard Fairhead, sydd wedi bod yn gyfrifol am bortffolio iaith Gymraeg y Gwasanaeth Tân ac Achub. Ef sydd hefyd wedi bod yn cadeirio'r Fforwm Iaith Gymraeg sy'n cyfarfod yn chwarterol.

Mae'r Fforwm Iaith yn cynnwys uwch swyddogion o wahanol adrannau megis Adnoddau Dynol, Cyfathrebiadau Corfforaethol, Hyfforddiant a Thechnoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu. Maent yn rhan o'r penderfyniadau sy'n cael eu gwneud am y Cynllun Iaith Gymraeg a'r Strategaeth Sgiliau Ieithyddol. Fe gyfarfu'r Fforwm Iaith Gymraeg ar y dyddiadau canlynol yn ystod y flwyddyn adrodd dan sylw (mae copïau o'r cofnodion ar gael ar gais).

- 13 Mai 2014
- 4 Medi 2014
- 3 Rhagfyr 2014
- 26 Ionawr 2015

Gareth Griffiths, Uwch Reolwr Hyfforddiant a Datblygu yw Cadeirydd Grŵp Iaith Gymraeg Pwyllgor Materion Cenedlaethol (ar draws y tri gwasanaethau tân ac achub yng Nghymru). Y mae'r grŵp yma hefyd yn cyfarfod yn chwarterol ac y mae'n cynnwys yr aelodau canlynol:

Gogledd Cymru

Tracey Williams, Rheolwr Cyfathrebiadau Corfforaethol
Nici Siôn, Cyfieithydd a Swyddog Cyswllt Iaith Gymraeg

De Cymru

Cath Baldwin, Swyddog Iaith Gymraeg

Canolbarth a Gorllewin Cymru

Ceri Jackson, Rheolwr Gwasanaethau Democrataidd a Chyfathrebiadau Corfforaethol

Fe gyfarfu'r grŵp ar y dyddiadau canlynol yn ystod y flwyddyn adrodd dan sylw. Mae copïau o'r cofnodion ar gael ar gais.

- 8 Ebrill 2014
- 20 Mai 2014
- 1 Hydref 2014
- 9 Rhagfyr 2014
- 23 Chwefror 2015

Y Rheolwr Cyfathrebiadau Corfforaethol sydd yn gyfrifol am weinyddu'r Cynllun Iaith Gymraeg o ddydd i ddydd gyda chefnogaeth y Swyddog Cyswllt Iaith Gymraeg.

Mae penderfyniadau fel cymeradwyo'r Cynllun Iaith Gymraeg, sy'n ymgorffori'r Strategaeth Sgiliau Ieithyddol, yn mynd gerbron Grŵp Gweithredol Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru. Y mae'r Adroddiad Monitro blynyddol hwn hefyd yn cael ei gymeradwyo gan yr Awdurdod cyn ei gyflwyno i Gomisiynydd y Gymraeg.

Mae'r Gwasanaeth Tân ac Achub yn parhau i fynychu pwyllgorau a gweithgorau sy'n cymryd rhan mewn gweithgareddau i hyrwyddo'r Gymraeg.

Mae staff yn cynrychioli'r Gwasanaeth ar gyfarfodydd eraill, gan gynnwys:

- Rhwydiaith
- Hunaniaith
- Cyngor Partneriaeth y Gymraeg

3. Ein Cynnydd yn ystod 2014-15

Mae'r Adroddiad Monitro Blynyddol hwn yn cwmpasu'r cyfnod rhwng 1 Ebrill 2014 a 31 Mawrth 2015.

Rydym yn parhau i weithredu o fewn ein Cynllun Iaith Gymraeg presennol ac rydym wedi cyflawni cynnydd sylweddol mewn perthynas â'r Gymraeg yn ystod y flwyddyn adrodd 2014-15.

Rydym ni wedi parhau gyda'n hymrwymiad i wella ein hagwedd gadarnhaol tuag at y defnydd o Gymraeg yn ein gweithle, yn ogystal â'r gymuned a'r gwasanaethau yr ydym ni'n eu darparu i bobl y Gogledd. Mae'r gweithgareddau a lansiwyd yn 2009 i geisio cyrraedd y nod hwn yn parhau i fynd o nerth i nerth er gwaethaf y cyfyngiadau ariannol yr ydym wedi eu hwynebu eleni.

Isod, ceir amlinelliad o'r gweithgareddau yn ystod y cyfnod adrodd penodol yma;

Technoleg Gwybodaeth ac Arfau Ieithyddol

- Rydym yn parhau i annog a chefnogi staff i wneud defnydd o'r meddalwedd a'r technolegau iaith sydd ar gael megis Cysgliad, Microsoft Word Cymraeg, Technoleg To Bach. Mae staff yn derbyn diweddariad o'r gwahanol dechnolegau iaith sydd ar gael ynghyd â gwybodaeth am amryw o wefannau dysgu Cymraeg mewn bwletin misol 'Mercher 'Marfer' sydd yn parhau i gael ei anfon i staff yn fisol. Yn dilyn cwblhau arolwg o'r defnydd a oedd yn cael ei wneud o'n hadnoddau yn gynharach eleni daeth i'r amlwg bod rhai aelodau staff yn dal i fod yn anymwybodol o'r technolegau sydd ar gael ac felly rydym wedi cynnwys colofn ychwanegol yn ein bwletin staff wythnosol i'w hamlygu yn well.
- Mae'r cyfleuster galluogi llais a osodwyd ar ein gwefan yn Gymraeg a Saesneg yn parhau i fod yn arf defnyddiol iawn i nifer o ddefnyddwyr. Mae'r cyfleuster yn cael ei ddiweddarau'n rheolaidd pan fydd unrhyw ddeunydd ychwanegol yn cael ei lwytho ar y wefan. Yn ystod y flwyddyn adrodd hon gwrandawyd ar 124 o dudalennau yn Gymraeg o gymharu â 2679 yn Saesneg. Y prif dudalennau y gwrandawyd arnynt yn Gymraeg oedd rhai yn ymwneud â recriwtio a'r CDs iaith Gymraeg.
- Mae rhwydweithio cymdeithasol wedi cael ei sefydlu'n gadarn fel rhan o Strategaeth Gyfathrebu swyddogol y Gwasanaeth gyda dros 9,000 o ddilynwyr ar dudalen Facebook y Gwasanaeth a bron i 10,000 o ddilynwyr ar Twitter. Mae'r holl ddiweddariadau ar Facebook a Twitter yn cael eu darparu'n ddwyieithog ac y mae pobl yn dewis cyfathrebu gyda ni'n rheolaidd yn Gymraeg ar y safleoedd hyn. Rydym wedi manteisio ar y cyfryngau hyn i hybu Archwiliadau Diogelwch Tân yn y Cartref cyfrwng Cymraeg, hyrwyddo digwyddiadau lleol yn ddwyieithog

megis ein Diwrnodau Hwyl i'r Teulu a chefnogi digwyddiadau cenedlaethol fel Diwrnod Shwmae, Diwrnod y Bathodyn ac aildrydaru negeseuon #Pethaubychain.

- Fel y bu i ni grybwyll uchod, fe gwblhaom arolwg o'r defnydd a wneir o'r adnoddau iaith Gymraeg sydd ar gael yn y Gwasanaeth. Rydym eisoes wedi rhoi camau ar waith i wella a hybu'r adnoddau hyn yn sgil y canlyniadau. Oherwydd mai dim ond nifer fechan a gymrodd ran rydym hefyd yn bwriadu ail gynnal yr arolwg, yn benodol i dargedu ein staff Rhan Amser. Ceir canlyniadau llawn yr arolwg yn Atodiad 1 isod.

Hyfforddiant a Datblygiad

- Mae ein rhaglen dysgu Cymraeg ar ffurf CD Lefel 1,2,a 3 yn parhau. Mae modd lawr lwytho neu wrando ar ein rhaglen CD dysgu Cymraeg ar ein gwefan, ac mae copiâu caled hefyd ar gael. Yn ôl canlyniadau'r arolwg a grybwyllwyd uchod fe ddefnyddiodd 62% o'r rhai a gwblhaodd yr holiadur y rhaglen CD i ddysgu Cymraeg, ac fe ddefnyddiodd 55% y rhaglen i ddysgu eraill yn y gweithle.
- Rydym wedi parhau i gynnal cyrsiau Cymraeg eleni ar gyfer unigolion nad oedd yn gallu cyrraedd y safon ddisgwyliedig drwy gymorth y rhaglen CD yn unig.

Lefel 2: (Cwrs 4 diwrnod – 30 Ebrill a 7,14,21 Mai)

10 aelod staff yn bresennol a phawb yn llwyddo yn y prawf terfynol.

Lefel 3: (Cwrs 10 diwrnod – 2,3,4,15,16 Medi a 1,2,8,9,10 Hydref)

3 aelod staff yn bresennol ar gwrs a drefnwyd gan Heddlu Gogledd Cymru. Llwyddodd pawb i basio'r prawf terfynol.

Cwrs Datblygu Sgiliau Cymraeg i Reolwyr (y cwrs Academi gynt a sefydlwyd fel cynllun peilot gan Hunaniaith yn wreiddiol)

Fe anfonom 3 rheolwr ar y cwrs yma eleni a ddarparwyd gan gwmni Iaith Cyf. Er gwaetha'r ffaith nad oedd y cwrs yma ar gael yn rhad ac am ddim eleni, fel yn achos y cyrsiau blaenorol. Roeddem o'r farn bod budd i anfon ychwanego o reolwyr ar y cwrs yma er gwaetha'r gost oherwydd llwyddiant y cwrs yn y gorffennol, sydd wedi ein galluogi i wella ein darpariaeth iaith Gymraeg yn fewnol o ganlyniad e.e. cadeirio cyfarfodydd dwyieithog, cyfweld, cynnal cyfarfodydd un i un a rhoi cyflwyniadau drwy gyfrwng y Gymraeg.

- Rydym hefyd yn parhau i gefnogi aelodau staff sydd yn dymuno mynychu cyrsiau cymunedol yn hytrach na chysiau mewnol. Rydym wedi darparu cefnogaeth drwy un ai dalu am gyrsiau neu neilltuo amser iddynt fynychu'r cyrsiau hyn yn lleol. Mae'r Cyfieithydd a'r Swyddog

Cyswllt Iaith Gymraeg a'r Hyrwyddwyr iaith Gymraeg yn parhau i gynnig gwersi a chefnogaeth yn fewnol. Yn sgil cyflwyno polisi i asesu unigolion cyn ac ar ôl cyrsiau, mae'r niferoedd sydd yn mynychu ein cyrsiau wedi gostwng oherwydd eu bos eisoes n bodloni'r safon iaith Gymraeg ddisgwyliedig hen yn wybod iddynt. Rydym yn parhau i gynnal cyrsiau drwy edrych ar anghenion ein staff. Rydym yn gofyn i bob aelod staff nodi pa gyrsiau fyddai o fantais iddynt hwy yn ystod eu gwerthusiadau blynyddol.

- Rydym yn falch o ddatgan eleni ein bod wedi lansio ein modiwl e-ddysgu o'r Sesiwn Ymwybyddiaeth Iaith Gymraeg ar y 1af o Fawrth. I gyd fynd â lansiad y modiwl fe gynhaliom gystadleuaeth lle'r oedd cyfle i un aelod staff ennill hamper am gwblhau'r modiwl. Yn ystod y mis cyntaf fe gwblhaodd bron i 90 o bobl y modiwl. Mae'r sesiynau wyneb y wyneb yn parhau ochr yn ochr â'r modiwl hwn. Rydym yn gobeithio y bydd y modiwl hwn yn cael ei fabwysiadu gan y tri gwasanaeth tân ac Achub yng Nghymru maes o law ac mae sefydliadau eraill hefyd wedi mynegi diddordeb, yn bennaf Heddlu Gogledd Cymru ac aelodau Grŵp Gweithleoedd Dwyieithog Hunaniaith. Rydym yn fwy na pharod i rannu'r adnodd hwn gydag eraill.

Cymraeg yn y gweithle

- Mae Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru yn perthyn i gorff hyrwyddo'r Gymraeg yng Ngwynedd, sef Hunaniaith. Mae'r Cyfieithydd a Swyddog Cyswllt Iaith Gymraeg yn cynrychioli'r Gwasanaeth ar Grŵp Gweithleoedd Dwyieithog Hunaniaith, sydd yn cyfarfod yn rheolaidd i gydweithio a rhannu arferion da gyda sefydliadau cyhoeddus eraill. Yn ystod y flwyddyn adrodd hon fe gymrodd y Cyfieithydd a'r Swyddog Iaith Gymraeg a'r Dirprwy Brif Swyddog Tân ran mewn cyfres o glipiau fideo dwyieithog a gafodd eu cynhyrchu gan Hunaniaith i hyrwyddo gweithleoedd dwyieithog ymysg staff.
- Mae'r Gwasanaeth yn cyflwyno dwy wobr i staff yn flynyddol, sef un am 'Gyfraniad i'r Gymraeg' a'r llall i 'Ddysgwr y Flwyddyn'. Cyflwynwyd y wobr 'Dysgwr y Flwyddyn' i John Dowling, Diffoddwr Tân Rhan Amser o Bwllheli. Er mai brodor o Lerpwl ydy John, mae wedi dysgu Cymraeg i safon mor uchel fel nad ydy pobl yn ymwybodol bod y Gymraeg yn ail iaith iddo. Cyflwynwyd y wobr iddo yn ystod Seremoni Wobrwyo a Chyflwyno Medalau'r Gwasanaeth ym mis Medi. Cafodd y wobr 'Cyfraniad i'r iaith Gymraeg' ei chyflwyno i Osian Hywel, Hyfforddwr Gweithredol ac un o'n Hyrwyddwyr Iaith Gymraeg. Mae Osian wedi llwyddo i gyflwyno mwy o Gymraeg i'n cyrsiau gweithredol, sydd, yn draddodiadol, wedi eu cynnal yn Saesneg. Mae hefyd, yn rhinwedd ei rôl fel Hyrwyddwr wedi cefnogi ac ysgogi nifer o aelodau RDS newydd i ddysgu Cymraeg.

-

Y mae'r Cyfieithydd a'r Swyddog Cyswllt Iaith Gymraeg yn parhau i ddarparu gwasanaeth cyfieithu ar y pryd mewn cyfarfodydd mewnol ac mewn cyfarfodydd cyhoeddus megis cyfarfodydd yr Awdurdod Tân ac Achub. Mae'r Fforwm Diogelwch Cymunedol yn parhau i gael ei gynnal yn gwbl ddwyieithog. Rydym yn parhau gyda'n hymrwymiad i gynnal cyfarfodydd dwyieithog yn fewnol ac y mae'r gwasanaeth cyfieithu ar y pryd ar gael i unrhyw un yn ôl y galw.

- Eleni rydym wedi parhau i ganolbwyntio ar gynnig mwy o ddewis iaith mewn cyfweiliadau ac rydym wedi cydweithio gyda'r adran Adnoddau Dynol i gynnig dewis iaith i bawb sydd yn ymgeisio am swydd gyda'r Gwasanaeth. Mae gofyn i bawb sydd yn ymgeisio am swydd Cymraeg hanfodol, ac sydd yn dewis cyfweiliad Saesneg, ateb o leiaf traean o'r cwestiynau yn Gymraeg er mwyn profi y gallant ymgymryd â'r rôl yn Gymraeg a Saesneg. Am y tro cyntaf eleni fe gynigom gyfweiliadau Cymraeg yn ystod y broses o recriwtio staff i'r system ddyletswydd RDS (Rhan Amser). Roedd hyn yn golygu sicrhau bod panel o reolwyr Cymraeg ar gael i gyfweld ymgeiswyr yn ystod y diwrnodau recriwtio. Roedd 35% o'r ymgeiswyr yn siaradwyr Cymraeg.
- I baratoi ar gyfer yr y Safonau Iaith Gymraeg, ac o ganlyniad i ragweld cynnydd yn y galw am ddarpariaeth iaith Gymraeg yn fewnol, bu i'r Gwasanaeth benodi pedair aelod newydd o'r Adran Adnoddau Dynol a oedd yn siaradwyr Cymraeg rhugl yn ystod y flwyddyn adrodd hon. Mae hyn wedi galluogi i'n staff dderbyn cyngor ar amryfal bynciau yn ymwneud â'u hawliau yn y gweithle drwy gyfrwng y Gymraeg.
- Mae Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru yn parhau gyda'r gwaith a sefydlwyd yn dilyn nawdd gan Fwrdd yr Iaith Gymraeg yn ôl yn 2009 a 2010 i hyrwyddo'r iaith yn y gweithle. Erbyn hyn mae gennym 25 o hyrwyddwyr ac y mae gofyn iddynt gwblhau ffurflen adrodd pob chwarter er mwyn bod yn gymwys i dderbyn eu lwfans chwarterol o £62.50 y chwarter. Er gwaethaf y cyfyngiadau ariannol yr ydym ni'n eu hwynebu nid ydym wedi gwneud i ffwrdd â'r cynllun hwn oherwydd ein bod yn awyddus i barhau i fuddsoddi yn y Gymraeg. Mae'r Hyrwyddwyr yn parhau i dderbyn cyngor a chyfarwyddyd ar sut i hyrwyddo'r Gymraeg yn y gweithle gan y Swyddog Cyswllt Iaith Gymraeg. Ym mis Hydref 2014 fe dderbyniodd yr Hyrwyddwyr gwrs ffurfiol gan Goleg Cambria ar sut i fynd ati i ddysgu Cymraeg i oedolion.

- Ym mis Ionawr 2015 fe dderbyniodd pob aelod o staff galendr desg dwyieithog, yn dilyn llwyddiant ein calendr y llynedd. Mae'r calendrau yn cynnwys ymadroddion Cymraeg, geirfa syml a negeseuon tymhorol. Nod y calendr yw bod yn arf gweledol i staff i'w helpu i ymarfer eu Cymraeg a'u hatgoffa o eirfa Cymraeg syml e.e. dyddiau'r wythnos, lliwiau, yr amser, misoedd, berfau ayyb.

Hybu'r Gymraeg yn y gymuned

- Ym mis Ionawr 2015 cafodd trefniadau staffio Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru eu hadolygu i ystyried y Gymraeg. Bellach y mae gennym isafswm o dri aelod staff rhugl ar draws y pedair system rota. Golyga hyn bod siaradwyr Cymraeg ar gael i ddelio gydag argyfyngau drwy gyfrwng y Gymraeg yn ôl y galw.
- Rydym yn parhau i hybu ein hymgyrch 'Mae Gen Ti Ddewis' ar Facebook a Twitter ac yn ystod ymweliadau a'r sioeau yr ydym ni'n eu mynychu yn ystod yr Haf. Yn siomedig eleni, er gwaethaf ein hymdrechion rydym wedi gweld gostyngiad yn nifer y bobl sydd yn gofyn am Archwiliad Diogelwch Tân drwy gyfrwng y Gymraeg yn ystod y flwyddyn adrodd hon. Mae'r Fforwm Iaith Gymraeg yn cadw llygaid ar y sefyllfa ac mae cynyddu nifer yr archwiliadau diogelwch tân cyfrwng Cymraeg wedi ei nodi fel un o'n meysydd blaenoriaeth ar gyfer eleni.
- Unwaith eto ym mis Tachwedd 2014 fe gydweithiodd y Gwasanaeth gyda TWF, y Mudiad Meithrin a Menter Iaith Sir Ddinbych i gynnal Diwrnod o Hwyl i'r Teulu yng Ngorsaf Dân Gymunedol y Rhyl. Roedd y diwrnod wedi ei anelu ar gyfer plant a theuluoedd a'r nod oedd dangos pwysigrwydd y Gymraeg yn y sector cyhoeddus a phwysigrwydd addysg ddwyieithog. Fel yn achos y diwrnod a gynhaliom yn 2013 cawsom ymateb gwych gan drigolion lleol. Oherwydd llwyddiant y digwyddiad yn y Rhyl fe benderfynom gynnal digwyddiad tebyg yng Ngorsaf Dân Caergybi ym mis Chwefror eleni. Unwaith eto fe gydweithiom gyda TWF, y Mudiad Meithrin a Menter Môn i gynnal y diwrnod. Daeth dros 250 o blant ac oedolion i'r digwyddiad.

Meysydd Blaenoriaeth ar gyfer y Flwyddyn Adrodd Nesaf:

- Ymateb i ofynion y Safonau Iaith Gymraeg, gan sicrhau ein bod yn ymdrechu i gydymffurfio'n lawn gyda'r gofynion craidd.
- Parhau i fod yn rhagweithiol o ran cynnig archwiliadau diogelwch tân drwy gyfrwng y Gymraeg a hybu'r ymgyrch 'Mae gen ti ddewis...', drwy sicrhau bod y Fforwm Iaith Gymraeg yn cadw llygaid ar y sefyllfa ac yn annog cydweithrediad yr holl weithlu i sicrhau cynnydd.
- Parhau i gydweithio gyda sefydliadau eraill, yn cynnwys y gwasanaeth tân ac achub yng Nghymru a'n partneriaid yn y Gogledd, i rannu arferion da.
- Hybu'r Safonau Iaith Gymraeg a'r goblygiadau ar gyfer pob aelod staff ac annog rhagor o ddefnydd o'r Gymraeg yn fewnol.

4. Cydymffurfio â'r Cynllun Iaith Gymraeg

Tasg	Cyfrifoldeb	Cynnydd hyd yn hyn	Tystiolaeth
Hyrwyddo'r Cynllun yn fewnol			
<p>Ceisio ffyrdd i godi proffil y Cynllun trwy: hyfforddiant ymwybyddiaeth a mynediad at gyngor a chyfarwyddyd.</p>	<p>Rheolwr Cyfathrebiadau Corfforaethol</p>	<p>Mae modiwl ymwybyddiaeth iaith wedi cael ei lansio a bu i 90 aelod o staff gwblhau'r modiwl yn ystod y mis cyntaf. Rydym yn rhannu gwybodaeth am y modiwl gyda sefydliadau eraill.</p> <p>Mae pob aelod newydd o staff yn derbyn dogfen ymgyfarwyddo sydd yn cynnwys gwybodaeth am yr iaith Gymraeg. Cafodd y ddogfen ei hadolygu yn 2013/14</p> <p>Parhau gyda'n mewnwyd ddwyieithog ysydd yn cynnwys adrannau am y Gymraeg, arweiniad i ddysgwyr a gwybodaeth i Hyrwyddwyr, a darparu gwybodaeth ychwanegol i staff yn Niweddariad y Prif Swyddog a'r Fflam.</p> <p>Parau gyda'r prosiect i hyrwyddo'r Gymraeg yn fewnol drwy ddefnyddio'r Hyrwyddwyr.</p>	<p>Cyfeirier at y Cynllun Iaith Gymraeg yn y Sesiynau Ymwybyddiaeth iaith. Yn y dyfodol, bydd asesiad yn dystiolaeth o hyfforddiant.</p> <p>Mewnwyd, Diweddariad y Prif Swyddog, Y Fflam</p> <p>Wedi darparu diweddariad</p>

4. Cydymffurfio â'r Cynllun Iaith Gymraeg

Tasg	Cyfrifoldeb	Cynnydd hyd yn hyn	Tystiolaeth
<p>Hyrwyddo'r Cynllun yn allanol</p> <p>Parhau i geisio ffyrdd i wella effeithiolrwydd ein gwefan wrth hyrwyddo ein delwedd fel sefydliad ddwyieithog.</p>	<p>Swyddog Cyfathrebiadau Corfforaethol</p>	<p>Mae'r wefan yn gwbl ddwyieithog ac yn cynnwys gwybodaeth am Gynllun yr Iaith Gymraeg. Mae gwybodaeth am ein Cynllun Iaith Gymraeg 2010-13 diwygiedig wedi cael ei ychwanegu i'n gwefan. Mae safleoedd rhwydweithio cymdeithasol sydd wedi eu mabwysiadu gan Wasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru ar Facebook a Twitter yn ddwyieithog hefyd.</p>	<p>Gweler gwefan/nau http://www.nwales-fireservice.org.uk/page.asp?page=114 www.facebook.com/northwalesfireservice www.twitter.com/northwalesfire</p>
<p>Paratowyd arweiniad i asiantaethau allanol a chontractwyr er mwyn tynnu eu sylw at ofynion y Cynllun. Hyn i gynnwys anogaeth gref gan drydydd parti sydd yn gweithio yn adeiladau'r gwasanaeth tân ac achub i godi arwyddion ddwyieithog.</p>	<p>Rheolwyr Cefnogi Gwasanaethau</p>	<p>Mae Adran Cyfleusterau'r Gwasanaeth yn cael ei rhannu gyda'r Heddlu, ac yn cael ei gweithredu rhwng y ddau sefydliad.</p>	<p>Mae'r paragraff isod yn cael ei ychwanegu i unrhyw ddogfennau/gwaith papur sy'n cael ei anfon i gontractwyr: <i>Mae'r Gwasanaeth Tân ac Achub wedi cymeradwyo ei Gynllun Iaith Gymraeg sy'n nodi fod pob arwydd dros dro neu barhaol ar ei safle yn y Gymraeg a'r Saesneg. Cynghorir contractwyr i gydymffurfio gyda'r polisi hwn ac i gysylltu gyda Rheolwr Cyfathrebiadau Corfforaethol y Gwasanaeth Tân ac Achub ar 01745 535285 am gyngor a gwasanaethau darllen proflenni am unrhyw arwyddion cyn eu cynhyrchu'n derfynol.</i></p>
<p>Diweddarau'r wybodaeth a roddwn i gontractwyr ac eraill er mwyn ail-bwysleisio pwysigrwydd ein delwedd gyhoeddus ddwyieithog.</p>	<p>Rheolwr Ystadau</p>	<p>Cynhyrchwyd taflen ddwyieithog i'w dosbarthu i gontractwyr.</p>	<p>Gweler uchod</p>

4. Cydymffurfio â'r Cynllun Iaith Gymraeg

Tasg	Cyfrifoldeb	Cynnydd hyd yn hyn	Tystiolaeth
Datblygu system lle mae cyfarwyddyd ysgrifenedig ynghylch ein Cynllun Iaith yn cael ei roi fel mater o drefn i asiantaethau a chontractwyr allanol.	Rheolwr Gwasanaethau Cefnogi		Gweler uchod
Darparu'r isadeiledd mewnol			
Egluro'r cyfrifoldebau o ran rhoi cyngor a chyfarwyddyd am faterion sy'n ymwneud â'r Gymraeg.	Cyfieithydd	<p>Mae gwybodaeth ar y cynllun wedi ei gynnwys ar y fewnwyd ac mewn dau bolisi SAPPO ac fe fanteisir ar gyfleoedd i bwysleisio materion yr Iaith Gymraeg yn Niweddariad y Prif Swyddog a'r Fflam</p> <p>Mae'r cylchgrawn Y Fflam yn cynnwys Colofn Gymraeg sydd yn atgyfnerthu ein hamcanion mewn perthynas â'r Gymraeg</p> <p>Mae diweddariad rheolaidd ar adnoddau iaith Gymraeg wedi ei gynnwys yn ddiweddar yn y Crynodeb Wythnosol yn dilyn ymateb gan staff i'r holiadur adnoddau iaith,</p> <p>Mae staff yn derbyn e-bost misol sydd yn codi proffil y Gymraeg – Mercher 'Marfer</p>	<p>Cynllun Iaith Gymraeg a pholisïau SAPPO</p> <p>Y Fflam</p>
Pennu pa grwpiau a fyddai'n goruchwyllo'n fwyaf effeithiol y gwahanol dasgau sy'n ymwneud â'r strategaeth sgiliau iaith yn y dyfodol, gan gynnwys cynnal cyfran ddigonol o staff sydd â sgiliau dwyieithog.	Y Fforwm Iaith Gymraeg	Mae'r Fforwm Iaith Gymraeg yn gyfrifol am fonitro'r Cynllun	Cynllun Iaith Gymraeg a Pholisïau SAPPO

4. Cydymffurfio â'r Cynllun Iaith Gymraeg

Tasg	Cyfrifoldeb	Cynnydd hyd yn hyn	Tystiolaeth
Gwneud i hyn ddigwydd			
Cynyddu'r defnydd o'r cyngor a'r cyfarwyddyd priodol wrth ddatblygu polisiau a chynlluniau gwaith. Hyn i gynnwys adnabod ffyrdd i hyrwyddo a hwyluso'r defnydd o'r Gymraeg.	Cyfieithydd	Rhannu gwybodaeth, syniadau a chyngor gyda sefydliadau eraill. Prosiect hyrwyddo Cymraeg yn y gweithle wedi lansio syniadau eraill.	Rhoddwyd diweddariad
Cryfhawyd y cyfarwyddyd a roddir i staff ynglŷn â hyrwyddo ei delwedd gyhoeddus ddwyieithog, er mwyn atgyfnerthu'r hyn mae'r Gwasanaeth yn ei ddisgwyl ohonynt.	Cyfieithydd	Trwy gyflwyniad y Sesiynau Ymwybyddiaeth Iaith Gymraeg a mabwysiadu'r angen i gyrraedd Lefel 2 mewn cwrteisi ieithyddol wrth gael eu penodi/dyrchafu ers Ionawr 2010. Lansiwyd modiwl ymwybyddiaeth yn ddiweddar nghyd â phwyslais ar hybu adnoddai i staff yn dilyn arolwg diweddar.	Cynllun Iaith Gymraeg a pholisiau SAPPO
Cyflwyno gosod targedau sgiliau ieithyddol i'r broses flynyddol o osod targedau. Datblygu strategaeth sgiliau iaith, yn gysylltiedig â'r strategaeth IPDS er mwyn sicrhau bod y sgiliau ieithyddol angenrheidiol ar gael o fewn y gweithlu i gyflwyno gwasanaethau yn newis iaith y cyhoedd.	Rheolwr Cynllunio Corfforaethol	Mae gennym broses casglu gwybodaeth am hunanasesiadau ar gyfer sgiliau iaith Gymraeg ac rydym yn bwriadu datblygu asesiadau a hyfforddiant i wella sgiliau ar y cyfan.	Cronfa Ddata Workforce

4. Cydymffurfio â'r Cynllun Iaith Gymraeg

Tasg	Cyfrifoldeb	Cynnydd hyd yn hyn	Tystiolaeth
<p>Y strategaeth hon i gynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> Egluro pa mor ddymunol fyddai sgiliau dwyieithog i gyflawni rolau unigol yn effeithiol Ceisio ffyrdd i gynyddu cyfran y gweithlu sy'n gallu siarad (gan gynnwys drwy dargedau addas) Sicrhau bod gan staff ddigon o wybodaeth o'r Gymraeg i ddarparu o leiaf rhai o'n gwasanaethau trwy gyfrwng y Gymraeg Gweithredu system addas sy'n gyson a gwrthrychol i asesu gallu ieithyddol 	<p>Rheolwr Datblygu a Rheolwr AD</p>	<p>Mae hwn yn rhan o'r Cynllun Iaith Gymraeg 2010-13.</p>	<p>Gweithio gydag AD i gau'r bwlch, a monitro yn y dyfodol gan ddefnyddio Workforce.</p>
<p>Edrych ar y posibilwydd o gyflwyno gofynion newydd i rai swyddi o leiaf lle byddai gofyn i ymgeiswyr di-Gymraeg llwyddiannus am swyddi lle mae'r Gymraeg yn 'ddymunol' ymrwymo i gyrraedd lefel ragnodedig o fedruswydd yn Gymraeg o fewn cyfnod y cytunir arno.</p>	<p>Rheolwr AD</p>	<p>Rhan o'r Cynllun Iaith Gymraeg 2011-2013</p>	<p>Cynllun Iaith Gymraeg a pholisïau SAPPO</p>
<p>Cael ffyrdd o sicrhau bod disgrifiadau swyddi yn cael eu datblygu sy'n adlewyrchu gofynion sgiliau dwyieithog swydd benodol (yn hytrach na rolau generig)</p>	<p>Rheolwr AD</p>	<p>Rhan o'r Cynllun Iaith Gymraeg a'r canllaw ar recriwtio sefydlwyd gydag AD.</p>	<p>Gweithio gyda'r Adran AD.</p>
<p>Sicrhau bod dysgu Cymraeg yn cael ei gynnwys yn rhaglen ddatblygu'r Gwasanaeth</p>	<p>Rheolwr Datblygu</p>	<p>Rhan o'r Cynllun Iaith Gymraeg – rhaid i bob aelod newydd o staff neu rai sy'n edrych am ddyrchafiad gyflawni Lefel 2 mewn cwrteisi ieithyddol. Erbyn hyn, mae cwestiwn ar allu yn yr iaith Gymraeg yn cael ei gynnwys yn yr Adolygiad Datblygu Unigol, a'i gofnodi ar Workforce.</p>	<p>Cynllun Iaith Gymraeg a pholisïau SAPPO</p>

4. Cydymffurfio â'r Cynllun Iaith Gymraeg

Tasg	Cyfrifoldeb	Cynnydd hyd yn hyn	Tystiolaeth
Cyflwyno asesiadau rheolaidd o sgiliau Cymraeg staff mewn swyddi lle nodir blaenoriaeth	Cyfieithydd	Rhan o'r Cynllun Iaith Gymraeg a'i fonitro drwy Workforce.	Cynllun Iaith Gymraeg a pholisïau SAPPO
Hunanymybyddiaeth barhaus			
Cyflwyno systemau i adnabod diffygion difrifol mewn gallu dwyieithog o fewn grwpiau o weithwyr, ac egluro'r weithdrefn ar gyfer datrys prinder trwy hyfforddiant neu aildosbarthu staff	Dirprwy Brif Swyddog Tân	Rhan o'r Cynllun Iaith Gymraeg ac yn cael ei fonitro drwy Workforce.	Gweithio gyda'r adran AD i adnabod anghenion.
Cynyddu'r defnydd o asesiadau ansoddol priodol i sefydlu pa mor effeithiol rydym yn perfformio o ran cysylltiadau cyhoeddus	Rheolwr Cyfathrebiadau Corfforaethol	Mewnrwyd ddwyieithog. Gwefan dwyieithog. Cyfweiliadau ar y cyfryngau yn ddwyieithog. Cyhoeddiadau dwyieithog. Sefydlu system o nodi galwadau gan y wasg sy'n cael eu delio yn y Gymraeg.	Deunydd Cyfathrebiadau Corfforaethol
Integreiddio'r gwaith o fonitro proffil y gwasanaeth i'r prosesau blynyddol sy'n gysylltiedig â Rhaglen Cymru ar gyfer Gwella	Rheolwr Cynllunio Corfforaethol	Cytunwyd gan ddefnyddio'r Dangosyddion Perfformiad.	Gweler Atodiad 4.
Sicrhau bod adroddiadau rheolaidd sy'n dod gerbron yr Awdurdod yn cynnwys gwybodaeth ystadegol a disgrifiadol am broffil ieithyddol y gwasanaeth a'i berfformiad. Hyn yn ychwanegol at yr adroddiadau rheolaidd i Fwrdd yr Iaith Gymraeg	Dirprwy Brif Swyddog Tân	Mae'r adroddiad monitro blynyddol yn cael ei adrodd i'r Awdurdod a'r dangosyddion perfformiad iaith Gymraeg yn cael eu hadrodd.	Gweler diweddariad

5. Dangosyddion Perfformiad Iaith Gymraeg y Gwasanaeth Tân ac Achub

Mae Cynllun Iaith Gymraeg y Gwasanaeth wedi ymrwmo i gyflawni 12 o Ddangosyddion Perfformiad (a adolygwyd ym mis Ionawr 2010).

O'r 1af Ebrill 2012 hyd 31 Mawrth 2013, mae'r ffigyrau ar gyfer y dangosyddion newydd fel a ganlyn;

	Ystadegau ar gyfer 2014-15	Ystadegau ar gyfer 2013-14
PI1	Nifer a % y cyflwyniadau i ysgolion yn Gymraeg.	Nifer a % y cyflwyniadau i ysgolion yn Gymraeg.
Sylw	Darparwyd 587 o gyflwyniadau eleni ac o'r rhain darparwyd 285 (49%) drwy gyfrwng y Gymraeg.	Darparwyd 600 o gyflwyniadau eleni ac o'r rhain darparwyd 366 (61%) drwy gyfrwng y Gymraeg.
PI2	Nifer a % y plant sydd wedi derbyn cyngor diogelwch tân yn Gymraeg o ganlyniad i'r cyflwyniad	Nifer a % y plant sydd wedi derbyn cyngor diogelwch tân yn Gymraeg o ganlyniad i'r cyflwyniad
Sylw	<p>Fe dderbyniodd cyfanswm o 15,777 o blant gyngor diogelwch tân ac o'r rhain fe dderbyniodd 6,712 (43%) o blant gyngor diogelwch tân drwy gyfrwng y Gymraeg.</p> <p>Mae canran y cyflwyniadau Cymraeg yn is eleni (12 %) o gymharu â llynedd), ond mae nifer y disgyblion a dderbyniodd gyflwyniad Cymraeg wedi cynyddu 4%. Mae hyn yn bennaf o ganlyniad i'r ffaith nad dy ysgolion uwchradd yng Nghonwy a Gwynedd 9ardaloedd Cymraeg0 wedi derbyn cyflwyniad hyn yma c felly fe fydd hyn yn amharu ar ganran y cyflwyniadau Cymraeg ayb.</p> <p>Fe aethom i fwy o ysgolion cynradd yn ystod y cyfnod adrodd y llynedd ond ni lwyddom i gyflawni hyn eleni oherwydd bod dau o'n Addysgwyr wedi gadael ac felly cafwyd cyfnod lle nad oedd ymweliadau wrth i ni benodi dau addysgwr newydd.</p>	<p>Fe dderbyniodd cyfanswm o 32,272 o blant gyngor diogelwch tân ac o'r rhain fe dderbyniodd 12,731 (39%) o blant gyngor diogelwch tân drwy gyfrwng y Gymraeg.</p> <p>O'u cymharu â 2012-2013, mae'r ffigyrau ar gyfer 2013-14 yn uwch a hynny oherwydd bod mwyafrif yr ysgol yr ymwelom ni â hwy yn ysgolion cyfrwng Cymraeg yn Ynys Môn a Gwynedd. Ni chafodd nifer o'r ysgolion llai yng Ngwynedd ac Ynys Môn ymweliad yn ystod 2012-13 ac o ganlyniad fe ymdrechom i ymweld â'r ysgolion hyn yn ystod 2013-14.</p>

PI3	Nifer a % yr archwiliadau diogelwch tân yn y cartref a gyflwynwyd trwy gyfrwng y Gymraeg.	Cyfanswm nifer yr Archwiliadau Diogelwch Tân yn y Cartref a gyflwynwyd yn y Gymraeg.																																																																																	
Sylw	<p>Allan o gyfanswm o 27,106 o archwiliadau diogelwch tân yn y cartref a gwblhawyd yn 2014/15, roedd 3,806 wedi eu cynnal drwy gyfrwng y Gymraeg (14.042%).</p> <p>Cwblhawyd y nifer isaf ym mis Medi (11.8%), Mawrth 201 (12.2%) a Gorffennaf 2014 (13%) o gymharu â'r uchafswm ym mis Ebrill (15.4%), Mawrth 2014 (15%) a Ionawr 2015 (15%).</p> <p>Hefyd mae'r data isod yn dangos cymhariaeth rhwng nifer yr archwiliadau diogelwch tân yn y cartref a gwblhawyd yn y Gymraeg rhwng 1 Ebrill 2014 – 31 Mawrth 2015.</p> <p style="text-align: center;">ADTCau a gwblhawyd yn Gymraeg - 2014-2015</p> <table border="1" data-bbox="309 770 1240 1107"> <thead> <tr> <th>Sir</th> <th>Cyfansw m</th> <th>Cymrae g</th> <th>Saesneg</th> <th>% Cymraeg</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Conwy</td> <td>5,101</td> <td>291</td> <td>4810</td> <td>5.70%</td> </tr> <tr> <td>Sir Ddinbych</td> <td>3,761</td> <td>186</td> <td>3575</td> <td>4.95%</td> </tr> <tr> <td>Sir y Fflint</td> <td>5,960</td> <td>12</td> <td>5948</td> <td>0.20%</td> </tr> <tr> <td>Gogledd Gwynedd</td> <td>3,252</td> <td>1,639</td> <td>1613</td> <td>50.40%</td> </tr> <tr> <td>De Gwynedd</td> <td>1,742</td> <td>742</td> <td>1000</td> <td>42.59%</td> </tr> <tr> <td>Wrecsam</td> <td>4,067</td> <td>10</td> <td>4057</td> <td>0.25%</td> </tr> <tr> <td>Ynys Môn</td> <td>3,223</td> <td>926</td> <td>2297</td> <td>28.73%</td> </tr> <tr> <td>Cyfanswm</td> <td>27,106</td> <td>3,806</td> <td>23,300</td> <td>14.04%</td> </tr> </tbody> </table>	Sir	Cyfansw m	Cymrae g	Saesneg	% Cymraeg	Conwy	5,101	291	4810	5.70%	Sir Ddinbych	3,761	186	3575	4.95%	Sir y Fflint	5,960	12	5948	0.20%	Gogledd Gwynedd	3,252	1,639	1613	50.40%	De Gwynedd	1,742	742	1000	42.59%	Wrecsam	4,067	10	4057	0.25%	Ynys Môn	3,223	926	2297	28.73%	Cyfanswm	27,106	3,806	23,300	14.04%	<p>Allan o gyfanswm o 26,478 o archwiliadau diogelwch tân yn y cartref a gwblhawyd yn 2012/3, roedd 4,507 wedi eu cynnal drwy gyfrwng y Gymraeg (17.02%). Cafwyd y nifer isaf (14.571% - 14.97% o'r holl archwiliadau a gwblhawyd yn Gymraeg) ym mis Rhagfyr ac Ionawr 2013 o gymharu â'r uchafswm (dros 18% a brin i 19%) ym mis Ebrill.</p> <p>Hefyd mae'r data isod yn dangos cymhariaeth rhwng nifer yr archwiliadau diogelwch tân yn y cartref a gwblhawyd yn y Gymraeg rhwng 1 Ebrill 2013 – 31 Mawrth 2014.</p> <table border="1" data-bbox="1263 707 2123 1015"> <thead> <tr> <th>Sir</th> <th>Cyfanswm</th> <th>Cymraeg</th> <th>Canran</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Conwy</td> <td>5221</td> <td>305</td> <td>5.84%</td> </tr> <tr> <td>Sir Ddinbych</td> <td>3895</td> <td>162</td> <td>4.16%</td> </tr> <tr> <td>Sir y Fflint</td> <td>4243</td> <td>23</td> <td>0.54%</td> </tr> <tr> <td>G Gwynedd</td> <td>3778</td> <td>2083</td> <td>55.13%</td> </tr> <tr> <td>D Gwynedd</td> <td>2047</td> <td>839</td> <td>40.99%</td> </tr> <tr> <td>Wrecsam</td> <td>3783</td> <td>11</td> <td>0.29%</td> </tr> <tr> <td>Ynys Môn</td> <td>3511</td> <td>1084</td> <td>30.87%</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>4507</td> <td>17.02%</td> </tr> </tbody> </table>	Sir	Cyfanswm	Cymraeg	Canran	Conwy	5221	305	5.84%	Sir Ddinbych	3895	162	4.16%	Sir y Fflint	4243	23	0.54%	G Gwynedd	3778	2083	55.13%	D Gwynedd	2047	839	40.99%	Wrecsam	3783	11	0.29%	Ynys Môn	3511	1084	30.87%			4507	17.02%
Sir	Cyfansw m	Cymrae g	Saesneg	% Cymraeg																																																																															
Conwy	5,101	291	4810	5.70%																																																																															
Sir Ddinbych	3,761	186	3575	4.95%																																																																															
Sir y Fflint	5,960	12	5948	0.20%																																																																															
Gogledd Gwynedd	3,252	1,639	1613	50.40%																																																																															
De Gwynedd	1,742	742	1000	42.59%																																																																															
Wrecsam	4,067	10	4057	0.25%																																																																															
Ynys Môn	3,223	926	2297	28.73%																																																																															
Cyfanswm	27,106	3,806	23,300	14.04%																																																																															
Sir	Cyfanswm	Cymraeg	Canran																																																																																
Conwy	5221	305	5.84%																																																																																
Sir Ddinbych	3895	162	4.16%																																																																																
Sir y Fflint	4243	23	0.54%																																																																																
G Gwynedd	3778	2083	55.13%																																																																																
D Gwynedd	2047	839	40.99%																																																																																
Wrecsam	3783	11	0.29%																																																																																
Ynys Môn	3511	1084	30.87%																																																																																
		4507	17.02%																																																																																

PI4	Nifer a % y staff sydd wedi llwyddo yn y profion iaith Gymraeg Lefel 1	Nifer a % y staff sydd wedi llwyddo yn y profion iaith Gymraeg Lefel 1
Sylw	4 (0.58%)	6 (0.68%)
PI5	Nifer a % y staff sydd wedi llwyddo yn y profion iaith Gymraeg Lefel 2	Nifer a % y staff sydd wedi llwyddo yn y profion iaith Gymraeg Lefel 2
Sylw	45 (5.21%)	25 (2.84%)
PI6	Nifer a % y staff sydd wedi llwyddo i ennill Lefel 3 yn Gymraeg	Nifer a % y staff sydd wedi llwyddo i ennill Lefel 3 yn Gymraeg
Sylw	10 (1.16%)	3 wedi cyrraedd lefel 3 (0.34%) 28 wedi cyrraedd lefel 4 (3.18%) 84 wedi cyrraedd lefel 5 (9.56%)
PI7	Nifer a % y staff sydd wedi derbyn hyfforddiant i lefel cymhwyster y cytunwyd arni yn y Gymraeg	Nifer a % y staff sydd wedi derbyn hyfforddiant yn y Gymraeg i lefel cymhwyster y cytunwyd arni
Sylw	13 (1.51%)	5 wedi cyrraedd lefel 2 (0.57%) 3 wedi cyrraedd lefel 3 (0.34%) 12 wedi cyrraedd lefel 4 (1.37%) Mae'r rhain wedi eu cynnwys yn yr ystadegau uchod
PI8	Nifer a % y staff sydd wedi derbyn hyfforddiant ymwybyddiaeth iaith	Nifer a % y staff sydd wedi derbyn hyfforddiant ymwybyddiaeth iaith
Sylw	Mae 130 aelod staff (15.06%) wedi cwblhau'r hyfforddiant ymwybyddiaeth iaith Gymraeg.	Pum sesiwn ymwybyddiaeth iaith Gymraeg wedi eu cynnal i staff gweithredol ac anweithredol a 34 wedi cymryd rhan yn yr hyfforddiant.
PI9	Nifer a % o swyddi lle mae Cymraeg yn hanfodol sy'n cael eu llenwi gan staff sydd â sgiliau dwyieithog (i'r safon ddynodedig)	Nifer a % o swyddi lle mae Cymraeg yn hanfodol sy'n cael eu llenwi gan staff sydd â sgiliau dwyieithog (i'r safon ddynodedig)
Sylw	Gweler Dadansoddiad o Sgiliau Siarad Cymraeg isod	Gweler Dadansoddiad o Sgiliau Siarad Cymraeg isod

PI10	Nifer a % y swyddi lle mae Cymraeg yn ddymunol sydd wedi eu llenwi gan staff sydd â sgiliau dwyieithog (i'r safon ddynodedig)	Nifer a % y swyddi lle mae Cymraeg yn ddymunol sydd wedi eu llenwi gan staff sydd â sgiliau dwyieithog (i'r safon ddynodedig)
Sylw	Gweler Dadansoddiad o Sgiliau Siarad Cymraeg isod	Gweler Dadansoddiad o Sgiliau Siarad Cymraeg isod
PI11	Y perfformiad a osodwyd yn erbyn unrhyw darged sy'n cael ei fabwysiadu fel rhan o'r fframwaith rheoli perfformiad - dyma'r targedau ar gyfer 2013/14; Nifer a % y staff newydd sydd wedi ennill cymhwyster Lefel 2 Nifer a % y staff newydd sydd wedi cael dyrchafiad a llwyddo yn Lefel 2	Y perfformiad a osodwyd yn erbyn unrhyw darged sy'n cael ei fabwysiadu fel rhan o'r fframwaith rheoli perfformiad - dyma'r targedau ar gyfer 2012/13; Nifer a % y staff newydd sydd wedi ennill cymhwyster Lefel 2 Nifer a % y staff newydd sydd wedi cael dyrchafiad a llwyddo yn Lefel 2
Sylw	<p>Mae'n rhaid i aelodau staff newydd gyrraedd o leiaf Lefel 2 neu'r Lefel sydd yn angenrheidiol r gyfer y swydd.</p> <p>Llwyddodd 58 (73.42%) o staff newydd i gyrraedd Lefel 2 ac uwch</p> <p>Llwyddodd 7 (70%) aelod staff a oedd wedi cael dyrchafiad i gyrraedd Lefel 2 ac uwch</p>	<p>Mae'n rhaid i staff newydd ennill llwyddiant mewn Lefel 2 neu'r lefel hanfodol ar gyfer y swydd.</p> <p>O'r 38 aelod staff newydd a gychwynodd yn 2013/14 mae nifer yr aelodau staff newydd sydd wedi llwyddo fel a ganlyn:</p> <p>Llwyddiant lefel 1 – 1 (0.11%) Llwyddiant lefel 2 – 7 (0.23%) Llwyddiant lefel 4 – 9 (1.02%) Llwyddiant lefel 5 – 10 (1.14%)</p> <p>Mae 11 yn gweithio tuag at gyrraedd lefel 2 yn ystod eu cyfnod prawf.</p> <p>Nifer a chanran y 26 aelod staff a gafodd ddyrchafiad yn ystod 2013/14 ac sydd wedi llwyddo i gyrraedd lefel benodol yn 2013/14:</p> <p>11 yn lefel 2 2 yn lefel 3 6 yn lefel 5 A 5 yn gweithio tuag at y lefel angenrheidiol</p> <p>Cynigwyd lle ar gwrs Cymraeg Lefel 2, sydd i'w gynnal yn 204/15, i'r holl aelodau staff newydd a phawb a oedd wedi cael dyrchafiad ond heb gyrraedd lefel 2.</p>

PI12	Nifer a % y galwadau yr ymdriniwyd â hwy yn y Gymraeg yn Swyddfeydd y Sir o fewn cyfnod penodol - wythnos 1af Mai ac wythnos 1af Tachwedd pob blwyddyn.	Nifer a % y galwadau yr ymdriniwyd â hwy yn y Gymraeg yn Swyddfeydd y Sir o fewn cyfnod penodol - wythnos 1af Mai ac wythnos 1af Tachwedd pob blwyddyn.
Sylw	Mae'r galwadau a nodwyd yn rhai yr ymdriniwyd â hwy yn y Gymraeg yn unig gan ei bod hi'n bolisi safonol i ateb pob galwad yn ddwyieithog. Gweler isod am rifau ar gyfer pob sir.	Mae'r galwadau a nodwyd yn rhai yr ymdriniwyd â hwy yn y Gymraeg yn unig gan ei bod hi'n bolisi safonol i ateb pob galwad yn ddwyieithog. Gweler isod am rifau ar gyfer pob sir.
PI13	Nifer a % y llythyrau a dderbyniwyd ac a anfonwyd yn Gymraeg yn y Swyddfeydd Sirol o fewn cyfnod penodol - wythnos 1af Mai ac wythnos 1af Tachwedd bob blwyddyn.	Nifer a % y llythyrau a dderbyniwyd ac a anfonwyd yn Gymraeg yn y Swyddfeydd Sirol o fewn cyfnod penodol - wythnos 1af Mai ac wythnos 1af Tachwedd bob blwyddyn.
Sylw	<p>Mae'r swyddfeydd sirol wedi cael eu huno- ac felly mae'r ffigurau yn seiliedig ar ddwy sir fel y nodir isod.</p> <p>Conwy a Sir Ddinbych 15.57% o lythyrau a 6.75% o alwadau</p> <p>Wrecsam a Sir y Fflint 21% o lythyrau a 0% o alwadau</p> <p>Gwynedd ac Ynys Môn 68% o lythyrau a 61.7% o alwadau</p> <p>(Mae'r holl lythyrau mewn perthynas ag archwiliadau diogelwch tân yn y cartref yn cael eu hanfon allan yn ddwyieithog ymhob sir)</p>	<p>Cafodd y swyddfeydd sirol eu huno'r llynedd - ac felly mae'r ffigurau a gofnodwyd ar gyfer rhai swyddfeydd yn seiliedig ar ddwy sir fel y nodir isod.</p> <p>Conwy a Sir Ddinbych 11.87% o lythyrau a 6.6% o alwadau</p> <p>Wrecsam a Sir y Fflint 0% o lythyrau a 0% o alwadau</p> <p>Gwynedd ac Ynys Môn 51.94% o lythyrau a 55.47% o alwadau</p> <p>(Mae'r holl lythyrau mewn perthynas ag archwiliadau diogelwch tân yn y cartref yn cael eu hanfon allan yn ddwyieithog ymhob sir)</p>
PI14	Nifer a % y staff sydd â sgiliau dwyieithog (i'r safon ddynodedig)	Nifer a % y staff sydd â sgiliau dwyieithog (i'r safon ddynodedig)
Sylw	Gweler Dadansoddiad o Sgiliau Siarad Cymraeg isod	Gweler Dadansoddiad o Sgiliau Siarad Cymraeg isod

PI15	Nifer a % y swyddi prif dderbynfeydd a ddynodwyd yn rhai lle mae'r Gymraeg yn hanfodol ac sydd wedi eu llenwi gan staff dwyieithog	Nifer a % y swyddi prif dderbynfeydd a ddynodwyd yn rhai lle mae'r Gymraeg yn hanfodol ac sydd wedi eu llenwi gan staff dwyieithog.
Sylw	Gweler Dadansoddiad o Sgiliau Siarad Cymraeg isod	Gweler Dadansoddiad o Sgiliau Siarad Cymraeg isod
PI16	Nifer a % y staff o fewn y Gwasanaeth sy'n gallu siarad Cymraeg - yn ôl adran, gradd y swydd, neu fan gwaith.	Nifer a % y staff o fewn y gwasanaeth sy'n gallu siarad Cymraeg - yn ôl adran, gradd y swydd neu fan gwaith.
Sylw	Gweler Dadansoddiad o Sgiliau Siarad Cymraeg isod	Gweler Dadansoddiad o Sgiliau Siarad Cymraeg isod
PI17	Nifer a % y cwynion o ffynonellau, sydd ddim yn cynnwys staff na'u cynrychiolwyr, am weithrediad y Cynllun Iaith Gymraeg a % y cwynion yr ymdriniwyd â hwy, yn unol â'r safonau a osodwyd gan yr Awdurdod.	Nifer y cwynion o ffynonellau, heblaw staff neu gynrychiolwyr, am weithrediad y Cynllun Iaith Gymraeg, a % y cwynion yr ymdriniwyd â hwy yn unol â'r safonau a osodwyd gan yr Awdurdod.
Sylw	<p>Cafwyd cwyn o'r math yma (gyfystyr â 3.7% o'r holl gwynion ffurfiol). Deliwyd â'r cwyn yn unol â safonau'r Awdurdod.</p> <p>Roedd y cwyn yn ymwneud ag arwydd a oedd wedi ei godi y tu allan i Orsaf Dân Caerdybi. Nid oedd Holyhead wedi cael ei gyfieithu i Caerdybi. Rhoddwyd gwybod i'r Adran Cyfleustodau am hyn ar unwaith a chodwyd arwydd newydd. Gofynnwyd i'r Rheolwyr Ymateb wirio a oedd yr arwyddion y tu allan i'r gorsafoedd yn eu hardaloedd hwy yn gywir a ni chafwyd unrhyw gamgymeriadau eraill.</p>	<p>Cafwyd cwyn o'r math yma (gyfystyr â 4% o'r holl gwynion ffurfiol) mewn perthynas â digwyddiad yn neuadd breswyl Syr John Morris Jones ym Mhrifysgol Bangor lle'r oedd honiad nad oedd criw tân wedi siarad Cymraeg yn y lle cyntaf ar ôl cyrraedd y safle (roedd y criw wedi cwestiynu'r myfyrwyr yn Saesneg i sefydlu a oedd tân yn yr adeilad ai peidio).</p> <p>Fe ymwelodd y rheolwr a oedd yn gyfrifol am ymchwilio i'r mater hwn â'r neuadd ac fe eglurodd bod y broses o gasglu gwybodaeth ar y dechrau yn aml yn digwydd drwy gyfrwng y Saesneg ond bod modd i'r cyhoedd ofyn am gael siarad Cymraeg ar unrhyw adeg. Cafodd y criw eu hatgoffa o bwysigrwydd bod yn ystyriol o ddewis iaith ac i fod yn ymwybodol o anghenion lleol ee. neuadd breswyl Gymraeg.</p>
PI18	Nifer a % y cwynion gan staff neu eu cynrychiolwyr am faterion iaith.	Nifer y cwynion gan staff neu eu cynrychiolwyr am faterion iaith.
Sylw	Ni chafwyd unrhyw gwynion o'r fath yn y cyfnod hwn	Ni chafwyd unrhyw gwynion o'r fath yn y cyfnod hwn.

PI19	Nifer a % yr asiantaethau a chontractwyr sy'n derbyn canllaw i gydymffurfio gyda'n Cynllun Iaith Gymraeg.	Nifer yr asiantaethau a chontractwyr sydd wedi derbyn canllaw i gydymffurfio gyda Chynllun yr Iaith Gymraeg.
Sylw	<p>Mae pob Contractwr ar y rhestr Contractwyr Cymeradwy wedi cael eu hysbysu o Gynllun Iaith Gymraeg GTAGC. Mae contractwyr newydd yn cael eu hysbysu pan fyddant yn cael eu hychwanegu at y rhestr.</p> <p>Mae'r Adran Cyfleusterau yn ymdrechu i roi gwybod i Gontractwyr a staff am Bolisi Iaith Gymraeg Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru.</p> <p>Mae'r adran TGCh hefyd yn gwneud yn siŵr bod yr holl gontractwyr y mae'r adran yn eu defnyddio yn gyfarwydd â gofynion y Polisi Iaith Gymraeg.</p>	<p>Mae pob Contractwr ar y rhestr Contractwyr Cymeradwy wedi cael eu hysbysu o Gynllun Iaith Gymraeg GTAGC. Mae contractwyr newydd yn cael eu hysbysu pan fyddant yn cael eu hychwanegu at y rhestr.</p> <p>Mae'r Adran Cyfleusterau yn ymdrechu i roi gwybod i Gontractwyr a staff am Bolisi Iaith Gymraeg Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru. Yn ystod 2013, fel rhan o'r Gweithdrefnau Rheoli Contractwyr, fe gynhaliodd yr Adran Gyfleusterau gyfres o seminarau ar gyfer yr holl Gontractwyr i'w briffio am bolisiau a chanllawiau pwysig er mwyn gwneud yn sir bod y rhain yn eglur a'u bod yn cydymffurfio. Cafodd aelodau staff allweddol eu gwahodd i'r seminarau hyn er mwyn gwneud yn siŵr eu bod hwythau'n deall hefyd. Bu i'r adran gydweithio gyda Heddlu Gogledd Cymru i fabwysiadu eu polisiau hwy, megis yr holiadur ymgymhwysio sydd yn cael ei ddatblygu i wneud yn siŵr bod Contractwyr yn cydymffurfio.</p> <p>Mae'r adran TGCh hefyd yn gwneud yn siŵr bod yr holl gontractwyr y mae'r adran yn eu defnyddio yn gyfarwydd â gofynion y Polisi Iaith Gymraeg.</p>
PI20	Nifer a % y galwadau brys yr ymdriniwyd â hwy yn y Gymraeg.	
Sylw	Yn ystod 2014/15 derbyniodd yr Ystafell Reoli 12,727 o alwadau brys. O'r cyfanswm hwn, fe ymdriniwyd â 207 o alwadau yn Gymraeg (1.63%)	Yn ystod 2013/14 derbyniodd yr Ystafell Reoli 14,433 o alwadau brys. O'r cyfanswm hwn, fe ymdriniwyd â 207 o alwadau yn Gymraeg (1.43%)

Dadansoddiad o Sgiliau Siarad Cymraeg

1. PRIF GANFYDDIADAU:

1.1 CANLYNIADAU POSITIF

- Er bod cyllidebau yn prinhau ac er bod y Gwasanaethau yn wynebu heriau ariannol, rydym yn dal i ymrwymo i'r Gymraeg ac rydym yn buddsoddi mewn gwella sgiliau a safonau. Mae canlyniadau positif a'r gwelliannau a welwyd yn 2014/15 yn dyst i hyn wrth i ni barhau i amlygu pwysigrwydd gweithlu dwyieithog a'r gallu i ddarparu gwasanaethau dwyieithog i gymunedau yng Ngogledd Cymru.
- At hyn, er bod y gweithlu wedi lleihau, mae Strategaeth Sgiliau Iaith Gymraeg y Gwasanaeth yn parhau i fod yn effeithiol o ran cynyddu sgiliau iaith Gymraeg – mae canran y staff sydd yn meddu ar y sgiliau iaith Gymraeg angenrheidiol ar gyfer y swydd wedi cynyddu, ac rydym wedi gweld gostyngiad o ran y rhai hynny sydd heb y sgiliau angenrheidiol.
- Mae sgiliau iaith Gymraeg y rhan fwyaf o staff (ag eithrio 19) wedi ei gofnodi unai drwy hunan asesiad neu asesiad ffurfiol. Rydym yn ymwybodol bod y rhai sydd heb gofnod wedi eu penodi yn ddiweddar ac felly maent yn y broses o gael eu hasesu (dyma aelodau RDS newydd a gafodd eu recriwtio yn dilyn ymgyrch recriwtio). Mae gennym well dealltwriaeth o broffil ieithyddol cyffredinol y Gwasanaeth ac y mae hyn yn ein galluogi i ddadansoddi sgiliau yn gywirach.
- Mae canran y staff sydd gan sgiliau iaith Gymraeg Lefel 0 neu 1 wedi gostwng
- Mae canran y staff sydd yn meddu ar y lleiafswm sgiliau (Lefel 2 ac uwch) wedi cynyddu, er bod canran y staff sydd yn meddu ar sgiliau lefel uwch (Lefel 4 a 5) wedi gostwng.
- Cafwyd cynnydd yn nifer y staff sydd wedi llwyddo i gyrraedd Lefel 3 eleni – ac mae hyn hefyd yn wir am Lefel 4.
- Rydym yn cyflawni gwaith da mewn rhai meysydd penodol, yn cynnwys datblygu sgiliau iaith staff rheolwr gorsaf ac uwch reolwyr, ac o ran dosbarthu siaradwyr Cymraeg ar draws y siroedd ac adrannau/swyddogaethau penodol.
- Y mae cynnydd sylweddol mewn staff sydd mewn prif swyddi derbynfya a swyddi ysgafell reoli sydd yn bodloni'r gofynion iaith ar gyfer y swydd.

1.2 • HERIAU YR YDYM YN EU HWYNEBU O HYD

- Er bod nifer yr aelodau staff hynny sydd eto i gyrraedd Lefel 2 yn parhau i ostwng, y mae aelodau staff sydd wedi cofnodi eu sgiliau fel Lefel 0 neu Lefel 1 yr ydym yn parhau i'w targedu a'u hannog i wella eu sgiliau.
- Y mae mwyafrif ein staff yn bodloni'r gofynion ieithyddol ar gyfer eu swydd, ac rydym wedi gweld gwelliannau parhaus eleni. Rydym yn gweithio i dargedu'r unigolion hynny nad oes rheidrwydd arnynt i gyrraedd lefel benodol o sgiliau iaith Gymraeg fel rhan o'u hymrwymadau cytundebol h.y. y rhai hynny a gyflogwyd cyn mis Ionawr 2010.
- Byddwn yn parhau i sicrhau ein bod yn cofnodi sgiliau iaith ar 'workforce'.

2 NODYN YNGLŶN Â'R CYFRIFIADAU:

- 2.1 Ystyrir mai'r diffiniad o lefelau sgiliau siarad Cymraeg yw:
Y lefel uchaf o hyfedredd ar gyfer pob unigolyn boed yn sgôr a gofnodwyd yn dilyn hunanasesiad yn ystod CDU neu'n dilyn asesiad ffurfiol.

TABLAU CRYNODEB

2011

Dynodiad swydd	Nifer o swyddi sydd wedi eu dynodi ar y lefel hon.	Swydd ar Lefel 0	Swydd ar Lefel 1	Swydd ar Lefel 2	Swydd ar Lefel 3	Swydd ar Lefel 4	Swydd ar Lefel 5	Swydd ar Lefel 6	Dim asesiad neu hunan asesiad wedi ei gwblhau	Cyfanswm cofnodion deiliad swydd
Lefel 2	933	115	282	193	73	81	152	1	36	933
Lefel 3	9	0	2	3	3	0	1	0	0	9
Lefel 4	91	1	12	20	5	23	29	0	1	91
Lefel 5	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	1034	116	296	216	81	104	183	1	37	1034

2012

Dynodiad swydd	Nifer o swyddi llawn sydd wedi eu dynodi ar y lefel hon.	Swydd ar Lefel 0	Swydd ar Lefel 1	Swydd ar Lefel 2	Swydd ar Lefel 3	Swydd ar Lefel 4	Swydd ar Lefel 5	Swydd ar Lefel 6	Dim asesiad neu hunan asesiad wedi ei gwblhau	Cyfanswm cofnodion deiliad swydd
Lefel 2	875	122	220	159	96	95	150	1	32	875
Lefel 3	8	0	1	1	5	0	1	0	0	8
Lefel 4	75	2	6	10	10	14	32	0	1	75
Lefel 5	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	959	124	227	170	111	109	184	1	33	959

2013

Dynodiad swydd	Nifer o swyddi llawn sydd wedi eu dynodi ar y lefel hon.	Swydd ar Lefel 0	Swydd ar Lefel 1	Swydd ar Lefel 2	Swydd ar Lefel 3	Swydd ar Lefel 4	Swydd ar Lefel 5	Swydd ar Lefel 6	Dim asesiad neu hunan asesiad wedi ei gwblhau	Cyfanswm cofnodion deiliad swydd
Lefel 2	810	101	187	152	99	90	142	1	38	810
Lefel 3	8	0	1	1	5	0	1	0	0	8
Lefel 4	80	1	4	7	12	19	37	0	0	80
Lefel 5	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	899	102	192	160	116	109	181	1	38	899

2014

Dynodiad swydd	Nifer o swyddi llawn sydd wedi eu dynodi ar y lefel hon.	Deiliad y Swydd ar Lefel 0	Deiliad y Swydd ar Lefel 1	Deiliad y Swydd ar Lefel 2	Deiliad y Swydd ar Lefel 3	Deiliad y Swydd ar Lefel 4	Deiliad y Swydd ar Lefel 5	Deiliad y Swydd ar Lefel 6	Dim asesiad neu hunan asesiad wedi ei gwblhau	Cyfanswm cofnodion deiliad swydd
Lefel 2	785	117	178	163	65	63	196	1	2	785
Lefel 3	11	0	1	3	5	1	1	0	0	11
Lefel 4	82	2	2	8	6	14	50	0	0	82
Lefel 5	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	879	119	181	174	76	78	248	1	2	879

2015

Dynodiad swydd	Nifer o swyddi llawn sydd wedi eu dynodi ar y lefel hon.	Deiliad y Swydd ar Lefel 0	Deiliad y Swydd ar Lefel 1	Deiliad y Swydd ar Lefel 2	Deiliad y Swydd ar Lefel 3	Deiliad y Swydd ar Lefel 4	Deiliad y Swydd ar Lefel 5	Deiliad y Swydd ar Lefel 6	Dim asesiad neu hunan asesiad wedi ei gwblhau	Cyfanswm cofnodion deiliaid swydd
Lefel 2	776	98	154	189	67	60	187	1	18	776
Lefel 3	13	0	0	2	8	1	2	0	0	13
Lefel 4	78	2	3	6	0	20	46	0	1	78
Lefel 5	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	868	100	157	197	75	83	236	1	19	868

3. Trosolwg

- 3.1 Unwaith yn rhagor cafwyd gostyngiad yn nifer y swyddi sydd wedi eu llenwi yn y cyfnod cyn mis Ebrill 2015. Roedd hyn yn cynnwys 9 yn llai o swyddi Lefel 2, a 2 yn fwy o swyddi Lefel 3 wedi eu llenwi, a 4 swydd Lefel 4 ychwanegol.
- 3.2 Yn ystod 2015 roedd gostyngiad yn nifer yr aelodau staff hynny a gofnododd eu sgiliau yn llwyddiannus ond y mae hyn yn bannaf oherwydd ein bod wedi penodi nifer o bobl yn ddiweddar (ee yr ymgyrch i recriwtio diffoddwyr tân rhan amser). Nid yw eu sgiliau wedi eu cofnodi oherwydd eu bod yn y broses o gael eu hasesu. Cafwyd gostyngiad bach mewn staff a gofnododd eu sgiliau iaith fel lefel 0 neu 1 (o 300 i 257) a gostyngiad mewn sgiliau lefel 4 a lefel 5 (o 326 i 319) a cynnydd mewn sgiliau lefel 2 (174 i 197)
- 3.3 Er bod y cyfyngiadau ariannol yn golygu bod yn rhaid i'r Gwasanaeth weithredu gyda llai o staff, rydym yn llwyddo i reoli'r effaith ar sgiliau iaith Gymraeg yn dda ac mae nifer uwch o'r gweithlu yn parhau i wella eu sgiliau a chyrraedd lefel 4 (cynnydd o 78 i 83).

4. DANGOSYDDION PERFFORMIAD

- 4.1 Mae canran y swyddi Cymraeg hanfodol (Lefel 4 ac uwch) sydd wedi eu cyflenwi gan staff sydd yn meddu ar y sgiliau angenrheidiol wedi aros yr un fath (84.8% eleni o gymharu â 85.5% y llynedd). Cafwyd cynnydd yn nifer y swyddi Cymraeg dymunol (Cymraeg i Lefel 2 neu 3) sydd wedi eu cyflenwi gan staff sydd yn meddu ar y sgiliau angenrheidiol .
- 4.2 Y mae hyn yn galonogol iawn o ystyried bod lefelau staff yn gostwng o flwyddyn i flwyddyn.

DPA1					
Nifer a chanran y swyddi lle mae'r Gymraeg yn hanfodol, Lefel 4 ac uwch, ac sydd wedi eu llenwi gan staff sydd â sgiliau dwyieithog i'r lefel ddymunol.	2011	2012	2013	2014	2015
Cyfanswm nifer y swyddi sydd wedi eu dynodi'n rhai Lefel 4 neu uwch.	92	76	81	83	79
Y nifer sydd wedi eu llenwi gan staff gyda sgiliau siarad Cymraeg Lefel 4 neu uwch.	53	47	57	71	67
Y ganran sydd wedi eu llenwi gan staff gyda sgiliau iaith Gymraeg Lefel 4 neu uwch.	57.6%	61.8%	70.4%	85.5%	84.8%
DPA2					
Nifer a chanran y swyddi lle mae'r Gymraeg yn ddymunol, Lefel 2 neu 3, ac sydd wedi eu llenwi gan staff sydd â sgiliau dwyieithog i'r lefel ddymunol.	2011	2012	2013	2014	2015
Cyfanswm nifer y swyddi sydd wedi eu dynodi'n rhai Lefel 2 neu Lefel 3.	942	883	818	793	768
Y nifer sydd wedi eu llenwi gan staff sydd â sgiliau siarad Cymraeg ar Lefel 2 neu uwch.	504	507	490	501	592
Y ganran sydd wedi eu llenwi gan staff gyda sgiliau siarad Cymraeg ar Lefel 2 neu uwch.	53.5%	57.4%	59.9%	63.2%	77.08%

- 4.3 Mae'r Gwasanaeth yn parhau i gynyddu canran ei staff sydd yn meddu ar y sgiliau iaith Gymraeg angenrheidiol (cynnydd o 1.92% yn nifer y staff sydd gan sgiliau dwyieithog i'r lefel ddymunol). Gwelwyd gostyngiad o 44 neu 4.7%. Does gennym ni ddim cofnod o sgiliau iaith Gymraeg 19 aelod staff – cynnydd ers y llynedd- ond y mae hyn yn bennaf oherwydd ein bod wedi penodi nifer o ddiffoddwyr tân rhan amser newydd sydd yn y broses o gael eu hasesu.
- 4.4 Mae'r Gwasanaeth yn cydnabod mai Lefel 2 yw'r lefel isaf ar gyfer yr holl swyddi, ac y mae unrhyw un sydd gan lefel is na hyn, neu sydd heb gofnodi eu sgiliau yn cael eu cynnwys yn y dangosydd hwn fel "anhysbys". .

DPA4					
Nifer a chanran y staff sydd â sgiliau dwyieithog i'r safon ddynodedig.	2011	2012	2013	2014	2015
Cyfanswm y nifer o staff (gan gynnwys rhai sydd heb dderbyn asesiad)	1,034	959	899	877	868
Y nifer o staff sydd â sgiliau oedd yn cwrdd â meini prawf sgiliau ieithyddol eu swyddi.	557	554	547	569	577
Y canran o staff lle'r oedd eu sgiliau yn cwrdd â'r meini prawf a osodwyd ar gyfer eu swydd yn ddigonol.	53.9%	57.8%	60.8%	64.9%	66.47%
Nifer a chanran y staff sydd heb sgiliau dwyieithog i'r safon ddynodedig.	2011	2012	2013	2014	2015
Nifer y staff nad yw eu sgiliau'n cwrdd â'r lefel angenrheidiol ar gyfer y swydd	440	372	314	308	291
Canran y staff nad yw eu sgiliau'n cwrdd â'r lefel angenrheidiol ar gyfer y swydd	42.6%	38.8%	34.9%	35.1%	33.53%
Nifer y staff sydd heb gwblhau asesiad neu hunanasesiad.	37	33	38	1	19
Canran y staff sydd heb gwblhau asesiad neu hunanasesiad.	3.6%	3.4%	4.2%	0.1%	2.2%

4.5 Mae 91.7% o'r holl swyddi prif dderbynfa bellach wedi eu cyflenwi gan staff sydd yn meddu ar sgiliau iaith Gymraeg Lefel 4 ac uwch sydd yn nodi cynnydd sylweddol yn ein hymgais i gwrrd â'r targed o gydymffuriad 100% a 45% yn fwy na 2011. Gwelwyd cynnydd o 4 yn nifer y swyddi Cymraeg hanfodol sydd wedi eu cyflenwi gan staff dwyieithog.

4.6 Y mae 6 aelod staff sydd heb gyrraedd Lefel 4 ac maent yn parhau i weithio tuag at gynyddu eu sgiliau.

DPA5					
Nifer a chanran y swyddi prif dderbynfeydd sydd wedi eu dynodi fel 'Cymraeg yn hanfodol' ac sydd wedi eu llenwi gan staff dwyieithog.	2011	2012	2013	2014	2015
Cyfanswm y nifer o swyddi 'rolau prif dderbynfa'	26	20	22	24	24
Cyfanswm y nifer o 'swyddi prif dderbynfa' sydd wedi eu llenwi gan staff sydd â sgiliau siarad Cymraeg Lefel 4 neu uwch.	12	9	14	18	22
Y canran o 'swyddi prif dderbynfa' sydd wedi eu llenwi gan staff sydd â sgiliau siarad Cymraeg a Lefel 4 neu uwch.	46.2%	45%	63.6%	75%	91.7%

4.8 Mae lefelau sgiliau'r Ystafell Reoli wedi cynyddu'n sylweddol eleni. Dim ond un aelod staff yn yr Ystafell Reoli sydd eto i gyrraedd Lefel 4 ar gyfer y swydd ac rydym yn parhau i weithio gyda'r unigolyn i wella ei sgiliau.

Nifer a chanran y swyddi trin galwadau yn yr ystafell reoli sydd wedi eu dyrannu fel 'Cymraeg yn hanfodol' ac sydd wedi eu llenwi gan staff dwyieithog	2011	2012	2013	2014	2015
Cyfanswm y nifer o staff yn yr ystafell reoli sy'n trin galwadau	19	18	19	19	16
Cyfanswm y nifer o staff yn yr ystafell reoli sy'n trin galwadau sydd â sgiliau siarad Cymraeg Lefel 4 neu uwch.	14	12	14	16	15
Y canran o staff yn yr ystafell reoli sy'n trin galwadau sydd â sgiliau iaith Lefel 4 neu uwch.	73.7%	66.7%	73.7%	84.2%	93.8%

Dangosyddion Perfformiad (parhad)

Nifer y staff yn ôl lefel sgiliau, fesul sir.

2011

Staff yn	Cyfanswm swyddi	Deiliad y Swydd ar Lefel 0	Deiliad y Swydd ar Lefel 1	Deiliad y Swydd ar Lefel 2	Deiliad y Swydd ar Lefel 3	Deiliad y Swydd ar Lefel 4	Deiliad y Swydd ar Lefel 5	Deiliad y Swydd ar Lefel 6	Dim asesiad neu hunan asesiad wedi ei gwblhau	Cyfanswm staff
Ynys Môn	124	4	22	30	15	21	29	0	3	124
Conwy	183	13	60	59	11	8	22	1	9	183
Sir Ddinbych	280	33	86	60	24	32	39	0	6	280
Sir y Fflint	104	25	45	18	5	1	2	0	8	104
Gogledd Gwynedd	133	1	15	20	10	23	63	0	1	133
De Gwynedd	101	6	20	13	11	17	27	0	7	101
Wrecsam	109	34	48	16	5	2	1	0	3	109
Cyfanswm	1034	116	296	216	81	104	183	1	37	1034
Cyfanswm Gwynedd	234	7	35	33	21	40	90	0	8	234

2012

Staff yn	Cyfanswm swyddi	Deiliad y Swydd ar Lefel 0	Deiliad y Swydd ar Lefel 1	Deiliad y Swydd ar Lefel 2	Deiliad y Swydd ar Lefel 3	Deiliad y Swydd ar Lefel 4	Deiliad y Swydd ar Lefel 5	Deiliad y Swydd ar Lefel 6	Dim asesiad neu hunan asesiad wedi ei gwblhau	Cyfanswm staff
Ynys Môn	112	4	10	23	23	17	33	0	2	112
Conwy	172	16	48	42	16	16	24	1	9	172
Sir Ddinbych	260	33	71	50	31	30	38	0	7	260
Sir y Fflint	98	26	37	20	7	0	2	0	6	98
Gogledd Gwynedd	126	5	10	9	15	26	60	0	1	126
De Gwynedd	92	7	14	10	12	15	27	0	7	92
Wrecsam	99	33	37	16	7	5	0	0	1	99
Cyfanswm	959	124	227	170	111	109	184	1	33	959
Cyfanswm Gwynedd	218	12	24	19	27	41	87	0	8	218

2013

Staff yn	Cyfanswm swyddi	Deiliad y Swydd ar Lefel 0	Deiliad y Swydd ar Lefel 1	Deiliad y Swydd ar Lefel 2	Deiliad y Swydd ar Lefel 3	Deiliad y Swydd ar Lefel 4	Deiliad y Swydd ar Lefel 5	Deiliad y Swydd ar Lefel 6	Dim asesiad neu hunan asesiad wedi ei gwblhau	Cyfanswm staff
Ynys Môn	98	2	8	18	22	18	28	0	2	98
Conwy	167	14	41	41	22	18	22	0	9	167
Sir Ddinbych	244	30	59	42	34	34	37	1	7	244
Sir y Fflint	93	20	31	22	7	2	3	0	8	93
Gogledd Gwynedd	118	4	8	11	12	23	58	0	2	118
De Gwynedd	88	5	12	13	10	11	30	0	7	88
Wrecsam	91	27	33	13	9	3	3	0	3	91
Cyfanswm	899	102	192	160	116	109	181	1	38	899
Cyfanswm Gwynedd	206	9	20	24	22	34	88	0	9	206

2014

Staff yn	Cyfanswm swyddi	Deiliad y Swydd ar Lefel 0	Deiliad y Swydd ar Lefel 1	Deiliad y Swydd ar Lefel 2	Deiliad y Swydd ar Lefel 3	Deiliad y Swydd ar Lefel 4	Deiliad y Swydd ar Lefel 5	Deiliad y Swydd ar Lefel 6	Dim asesiad neu hunan asesiad wedi ei gwblhau	Cyfanswm staff
Ynys Môn	64	0	6	2	15	17	24	0	0	64
Conwy	154	13	42	43	9	12	34	1	0	154
Sir Ddinbych	250	40	50	48	27	26	58	0	1	250
Sir y Fflint	95	39	19	26	1	5	5	0	0	95
Gogledd Gwynedd	141	0	12	27	8	16	78	0	0	141
De Gwynedd	87	0	12	22	4	7	42	0	0	87
Wrecsam	86	25	38	10	1	8	4	0	0	86
Cyfanswm	877	117	179	178	65	91	245	1	1	877
Cyfanswm Gwynedd	228	0	24	49	12	23	120	0	0	228

2015

Staff yn	Cyfanswm swyddi	Deiliad y Swydd ar Lefel 0	Deiliad y Swydd ar Lefel 1	Deiliad y Swydd ar Lefel 2	Deiliad y Swydd ar Lefel 3	Deiliad y Swydd ar Lefel 4	Deiliad y Swydd ar Lefel 5	Deiliad y Swydd ar Lefel 6	Dim asesiad neu hunan asesiad wedi ei gwblhau	Cyfanswm staff
Ynys Môn	59	0	4	2	14	15	24	0	0	59
Conwy	161	11	40	46	8	14	36	1	5	164
Sir Ddinbych	246	36	35	56	29	23	60	0	7	246
Sir y Fflint	95	28	23	27	2	5	5	0	5	95
Gogledd Gwynedd	133	0	8	27	16	14	67	0	1	133
De Gwynedd	87	0	13	22	5	8	39	0	0	87
Wrecsam	87	26	33	18	0	4	5	0	1	87
Cyfanswm	868	101	156	198	74	83	236	1	19	868
Cyfanswm Gwynedd	220	0	21	49	21	22	106	0	1	220

Newidiadau rhwng 2014 a 2015:

- 4.9** Mae'r tabl isod yn dangos y gwahaniaeth rhwng lefelau sgiliau deiliaid swyddi rhwng 2014 a 2015, a'r effaith yn dilyn gostyngiad o 11 o swyddi sydd wedi eu llenwi ar draw y rhan fwyaf o siroedd.
- 4.10** Roedd 17 yn fwy o staff a oedd heb eu hasesu, a chynnydd sylweddol mewn staff a gynyddodd eu sgiliau i Lefel 4 (5 yn fwy) a Lefel 2 (23 yn fwy).

Cyfanswm swyddi yn 2015	Deiliad y Swydd ar Lefel 0	Deiliad y Swydd ar Lefel 1	Deiliad y Swydd ar Lefel 2	Deiliad y Swydd ar Lefel 3	Deiliad y Swydd ar Lefel 4	Deiliad y Swydd ar Lefel 5	Deiliad y Swydd ar Lefel 6	Dim asesiad na hunan asesiad	Cyfanswm o gymharu â 2014
868	+9	-24	+23	-1	+5	-12	0	+37	-11

Newidiadau rhwng 2011 a 2015:

- 4.11** Rhwng 2011 a 2015, gwelwyd cynnydd sylweddol o 288 i 320, yn nifer y rhai gyda sgiliau uwch (Lefel 4 ac uwch), sydd yn arwydd cadarnhaol o'n cynnydd.
- 4.12** Yn ystod yr un cyfnod, roedd llai o ddeiliaid swyddi a oedd wedi llwyddo i gyrraedd yr isafswm disgwylidig o ran y sgiliau iaith Gymraeg y mae'r Gwasanaeth yn ceisio'u cyflwyno (Lefel 2 ac uwch), ond yng nghyd-destun y gostyngiad cyffredinol o ran staffio mae hyn yn ganlyniad positif gan fod llai o staff sydd heb eu hasesu a nifer sylweddol o staff sydd gan sgiliau lefel uwch.

	Nifer y rhai sydd heb sgiliau iaith Gymraeg o gwbl neu sydd gan sgiliau iaith isel (Lefel 0 neu Lefel 1)	Nifer y rhai sydd yn meddu ar y sgiliau iaith Gymraeg disgwylidig (Lefel 2 ac uwch)	Nifer y rhai sydd yn meddu ar sgiliau iaith Gymraeg lefel uwch (Lefel 4 ac uwch)
2011	412 (39.8%)	585 (56.6%)	288 (27.9%)
2012	351 (36.6%)	575 (60.0%)	294 (30.7%)
2013	294 (32.7%)	567 (63.1%)	291 (32.4%)
2014	300 (34.1%)	250 (28.4%)	337 (38.4%)
2015	257 (29.6%)	272 (31.3%)	320 (36.9%)

Dangosyddion Perfformiad (parhad)

Canran y sgiliau iaith Gymraeg ar draws y Gwasanaeth cyfan.

- 4.13 O gymharu â 2011, mae pob sir wedi gweld cynnydd mewn staff Lefel 3 ac uwch, er , o gymharu â llynedd, cafwyd cynnydd sylweddol yn Ynys Môn a gostyngiad yng Nghonwy, Sir y Fflint, Gwynedd a Wrecsam.
- 4.14 Mae patrwm sgiliau iaith Gymraeg ein staff wedi newid, gyda'r nifer uchaf wedi eu lleoli yn Ynys Môn, yna Gwynedd, Sir Ddinbych, Conwy, Wrecsam a Sir y Fflint.

	2011	2012	2013	2014	2015
Ynys Môn	52.4%	65.2%	69.4%	87.5%	89.8%
Conwy	22.4%	33.1%	37.1%	36.4%	36.3%
Sir Ddinbych	33.9%	38.1%	43.4%	44.4%	45.9%
Sir y Fflint	7.7%	9.2%	12.9%	11.6%	12.6%
Gwynedd	64.5%	71.1%	69.9%	66.6%	66.55%
Wrecsam	7.3%	12.1%	16.5%	15.1%	10.3%
Total	35.7%	42.2%	45.3%	45.8%	45.5%
Gogledd Gwynedd	72.2%	80.2%	78.8%	72.3%	72.9%
De Gwynedd	54.5%	58.7%	58.0%	60.9%	60.2%

Canran yr holl staff ym mhob sir sydd gan sgiliau Lefel 3 ac uwch.

Dangosyddion Perfformiad (parhad)

Dosbarthiad y sgiliau iaith Gymraeg ar draws y Gwasanaeth cyfan.

- 4.15 Mae canran staff Cymraeg y Gwasanaeth wedi cynyddu o flwyddyn i flwyddyn ymhob sir ac mae'r patrwm wedi newid yn 2015, gyda chynnydd sylweddol yn nifer ein staff Cymraeg yng Nghonwy, ac yna Sir Ddinbych. Yn ddiddorol iawn cafwyd gostyngiad yng Ngwynedd a Wrecsam, ac mae'r canran ar gyfer Sir y Fflint wedi aros yr un fath â llynedd, yn galonogol iawn.

	2011	2012	2013	2014	2015
Ynys Môn	17.6%	18.0%	16.7%	64.1%	66.1%
Conwy	11.1%	14.1%	15.2%	30.5%	31.3%
Sir Ddinbych	25.8%	24.4%	26.0%	33.6%	33.7%
Sir y Fflint	2.2%	2.2%	2.9%	10.5%	10.5%
Gwynedd	40.9%	38.3%	35.4%	61.5%	57.7%
Wrecsam	2.2%	3.0%	3.7%	14%	10.3%
			100.0%		
Total					
Gogledd Gwynedd	26.0%	24.9%	22.9%	66.7%	60.9%
De Gwynedd	14.9%	13.3%	12.5%	56.3%	54.5%

Canran staff y Gwasanaeth sydd yn siarad Cymraeg sydd wedi eu lleoli ym mhob sir.

Dangosyddion Perfformiad (parhad)

Canran sgiliau iaith Gymraeg yn ôl lefelau swyddi.

- 4.16** Mae'r tabl isod yn dangos bod canran uchel o staff (uchafswm o 100% a lleiafswm o 75%) ar draws bob lefel, nid dim ond uwch reolwyr, yn cydymffurfio â'r gofynion ieithyddol ar gyfer eu swydd (colofn ii).
- 4.17** Rheolwyr Gorsaf sydd bellach ar y brig o ran cydymffurfio gyda'r targed y mae'r Gwasanaeth yn dyheu i'w gyrraedd, sef sgiliau Lefel 2 ar draws y sefydliad cyfan (colofn iv.), y mae hyn wedi cynyddu o 84% i 95% ers y llynedd. Cafwyd gostyngiad yn nifer yr Uwch reolwyr sydd yn cydymffurfio ond y mae hyn yn bennaf oherwydd rheolwr newydd a ymunodd gyda'r Gwasanaeth yn ddiweddar ac sydd yn gweithio tuag at gyrraedd Lefel 3 ar hyn o bryd. Mae'r canran uchaf o staff sydd gan sgiliau Lefel 3 ac uwch yn parhau i fod ymhlith uwch reolwyr (colofn v).
- 4.18** Dyma arwydd positif o ymrwymiad staff ar draws bob lefel, ac uwch reolwyr yn benodol, i'r iaith Gymraeg.

2013	Cyfanswm nifer	% gyda sgiliau sydd yn cyd-fynd â gofynion y swydd	% gyda sgiliau Lefel 0 ac 1 yn unig	% gyda sgiliau Lefel 2 neu uwch	% gyda sgiliau Lefel 3 neu uwch	% gyda sgiliau lefel anhysbys
	i.	ii.	iii.	iv.	v.	vi.
Uwch Reolwyr ¹	27	74%	19%	78%	67%	4%
Rheolwyr Gorsaf	29	72%	24%	76%	52%	0%
Rheolwyr Gwylfa	102	71%	26%	71%	42%	3%
Rheolwyr Criw	128	60%	37%	60%	38%	3%
Diffoddwyr Tân	481	59%	36%	59%	43%	5%
Gradd 6 - 8	32	59%	28%	59%	53%	13%
Gradd 3 - 5	86	58%	24%	74%	60%	1%
Gradd 1- 2	14	43%	50%	43%	36%	7%
Cyfanswm	899	61%	33%	63%	45%	4%

2014	Cyfanswm nifer	% gyda sgiliau sydd yn cyd-fynd â gofynion y swydd	% gyda sgiliau Lefel 0 ac 1 yn unig	% gyda sgiliau Lefel 2 neu uwch	% gyda sgiliau Lefel 3 neu uwch	% gyda sgiliau lefel anhysbys
	i.	ii.	iii.	iv.	v.	vi.
Uwch Reolwyr ²	23	92	12	88	68	0
Rheolwyr Gorsaf	23	92	16	84	48	0
Rheolwyr Gwylfa	83	90.22	35.87	64.13	38.04	0
Rheolwyr Criw	104	86.67	35.83	64.17	38.33	0
Diffoddwyr Tân	403	84.49	36.69	63.31	45.07	0
Gradd 6 - 8	29	82.86	34.29	65.71	51.43	0
Gradd 3 - 5	82	91.11	22.22	76.67	60	1.11
Gradd 1- 2	12	92.31	46.15	53.85	38.46	0
Cyfanswm	759	86.55	33.75	66.13	45.84	0.11

2015	Cyfanswm nifer	% gyda sgiliau sydd yn cyd-fynd â gofynion y swydd	% gyda sgiliau Lefel 0 ac 1 yn unig	% gyda sgiliau Lefel 2 neu uwch	% gyda sgiliau Lefel 3 neu uwch	% gyda sgiliau lefel anhysbys
	i.	ii.	iii.	iv.	v.	vi.
Uwch Reolwyr ³	27	89	11	85	67	3.7
Rheolwyr Gorsaf	22	100	4	95	50	0
Rheolwyr Gwyfya	83	93	31	69	35	0
Rheolwyr Criw	110	87	32	69	41	0
Diffoddwyr Tân	488	84	32	65	44	2.87
Gradd 6 - 8	38	87	24	76	63	0
Gradd 3 - 5	84	91	23	76	57	1.19
Gradd 1- 2	16	75	38	44	37	18.75
Cyfanswm	868	86.29	29.6	68.2	45.51	2.19

Dadansoddiad o sgiliau Cymraeg yn ôl lefelau swyddi, yn cynnwys yr holl systemau dyletswydd a rolau.

Dangosyddion Perfformiad (parhad)

Canran sgiliau iaith Gymraeg y ôl adran/swyddogaeth.

4.19 Cafwyd cynnydd o ran cydymffurfiaeth gyda'r gofynion ieithyddol yn gyffredinol yn 2015 (mae hyn wedi aros yn gyson ar 66.47%) (colofn i.). Mae staff yr Ystafell reoli a staff ataliol yn parhau i fod ymhlith yr adrannau hynny lle mae'r canrannau uchaf o staff ar Lefel 3 neu uwch. Mae canran y staff sydd gan sgiliau Lefel 2 wedi cynyddu o 66.13% i 68.2% yn 2015. Mae canran y sgiliau Lefel 0 neu 1 wedi gostwng o 66.3% i 55.11%.

2013	% gyda sgiliau sydd yn cyd-fynd â gofynion y swydd	% gyda sgiliau Lefel 0 ac 1 yn unig	% gyda sgiliau Lefel 2 neu uwch	% gyda sgiliau Lefel 3 neu uwch	% gyda lefel sgiliau anhysbys
	i.	ii.	iii.	iv.	v.
Ystafell Reoli ⁴	81.3%	6.3%	93.8%	78.1%	0.0%
Criwiau Tân ac Achub ⁵	58.8%	36.5%	58.8%	40.3%	4.7%
Fflyd a rheoli cyfleusterau ⁶	60.0%	13.3%	60.0%	53.3%	26.7%
Pencadlys a chorfforaethol ⁷	57.9%	31.6%	64.9%	49.1%	3.5%
Gweithrediadau, ymateb a gwydnwch, ⁸	61.5%	30.8%	69.2%	57.7%	0.0%
Arall ⁹	38.9%	55.6%	38.9%	38.9%	5.6%
Atal ¹⁰	77.9%	8.8%	91.2%	76.5%	0.0%
Hyfforddi a datblygu ¹¹	64.0%	32.0%	68.0%	28.0%	0.0%
Cyfanswm	60.8%	32.7%	63.1%	45.3%	4.2%

2014	% gyda sgiliau sydd yn cyd-fynd â gofynion y swydd	% gyda sgiliau Lefel 0 ac 1 yn unig	% gyda sgiliau Lefel 2 neu uwch	% gyda sgiliau Lefel 3 neu uwch	% gyda lefel sgiliau anhysbys
	i.	ii.	iii.	iv.	v.
Ystafell Reoli ¹²	93.75	3.13	96.88	81.25	0
Criwiau Tân ac Achub ¹³	61.79	38.38	61.62	41.03	0
Fflyd a rheoli cyfleusterau ¹⁴	77.78+	22.22	77.78	66.67	0
Pencadlys a chorfforaethol ¹⁵	62.12	37.88	60.61	43.94	1.52
Gweithrediadau, ymateb a gwydnwch, ¹⁶	75	25	75	50	0
Arall ¹⁷	-	-	-	-	-
Atal ¹⁸	70.15	7.76	92.54	74.63	0
Hyfforddi a datblygu ¹⁹	68	32	68	32	0
Cyfanswm	64.90	66.13	66.13	45.84	0.11

2015	% gyda sgiliau sydd yn cyd-fynd â gofynion y swydd	% gyda sgiliau Lefel 0 ac 1 yn unig	% gyda sgiliau Lefel 2 neu uwch	% gyda sgiliau Lefel 3 neu uwch	% gyda lefel sgiliau anhysbys
	i.	ii.	iii.	iv.	v.
Ystafell Reoli ²⁰	96.55	3.45	96.55	82.76	0
Criwiau Tân ac Achub ²¹	63.33	34.41	63.33	40.87	2.26
Fflyd a rheoli cyfleusterau ²²	70	20	70	60	10
Pencadlys a chorfforaethol ²³	64.71	30.88	67.65	52.94	1.47
Gweithrediadau, ymateb a gwydnwch, ²⁴	81.81	11.36	84.09	40.91	4.55
Arall ²⁵	73.44	9.38	90.63	68.75	0
Atal ²⁶	70.83	29.17	70.83	33.33	0
Hyfforddi a datblygu ²⁷					
Cyfanswm	66.47	55.11	68.2	45.51	2.19

Dadansoddiad o sgiliau iaith Gymraeg ymysg adrannau/swyddogaethau

Staff y System Dyletswydd Ar Gael yn Ôl y Galw (Rhan Amser)

4.20 Un o'r heriau o ran cynyddu sgiliau iaith Gymraeg staff Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru yw'r ffaith bod mwyafrif staff y Gwasanaeth yn perthyn i'r System Dyletswydd Ar Gael yn Ôl y Galw, ac felly mae'r cyswllt y mae'r unigolion hyn yn ei gael gyda'r Gwasanaeth er mwyn cynyddu sgiliau a chwblhau asesiadau o sgiliau iaith Gymraeg yn brin iawn.

4.21 Gwyddwn bod 13 aelod staff Rhan Amser sydd heb gofnodi eu sgiliau iaith Gymraeg (hunan asesiad neu asesiad ffurfiol) ac maent wedi eu recriwtio yn ddiweddar yn dilyn ymgyrch recriwtio gydunol. Byddwn yn cofnodi eu sgiliau maes o law ond Lefel 2 yw'r lefel ddisgwyliedig ar gyfer y swyddi hyn.

NODIADAU

- ² 'Uwch reolwyr' – mae'r categori yn cynnwys uwch swyddogion, Rheolwyr Ardal, rheolwyr Grŵp a Staff Cynnal Gradd 9 – 12.
- ² 'Uwch reolwyr' – mae'r categori yn cynnwys uwch swyddogion, Rheolwyr Ardal, rheolwyr Grŵp a Staff Cynnal Gradd 9 – 12.
- ³ 'Uwch reolwyr' – mae'r categori yn cynnwys uwch swyddogion, Rheolwyr Ardal, rheolwyr Grŵp a Staff Cynnal Gradd 9 – 12.
- ³ 'Uwch reolwyr' – mae'r categori yn cynnwys uwch swyddogion, Rheolwyr Ardal, rheolwyr Grŵp a Staff Cynnal Gradd 9 – 12.
- ⁴ Yr Ystafell Reoli – staff trin galwadau, goruchwylwyr a rheolwyr.
- ⁵ Criw – Personél Llawn Amser a Rhan Amser sydd ddiffoddwyr tân, rheolwyr criw a rheolwyr gwylfa yn ein gorsafoedd.
- ⁶ Ffilyd a Rheoli Cyfleusterau – rheolwyr, technegwyr a staff gweinyddol, yn ogystal â staff Gorsaf Dân Gymunedol y Rhyl.
- ⁷ Pencadlys a Chorfforaethol – uwch reolwyr, yr adran gyllid, cyfrifon a chyflogres; yr Adnoddau Dynol a recriwtio; cynllunio corfforaethol; cyfathrebiadau corfforaethol; cydraddoldeb; iechyd a diogelwch; gweinyddiaeth ganolog; y dderbynfa a'r ysgrifenyddiaeth; TGCh; swyddogion CAD; gweinyddwyr RMS; ymchwiliadau disgyblu; cydlynedd aelodau; cyfieithu; y storfa a chyflenwadau.
- ⁸ Gweithrediadau, ymateb a gwydnwch – staff gweinyddol (yn cynnwys gweinyddwyr y system dyletswydd Rhan Amser); rheolwyr argaeledd; peirianwyr hydrantau/offer diffodd tân; gwydnwch a gwydnwch lleol; rheolwyr ymateb; goruchwylwyr gweithrediadau; a chefnogaeth dechnegol.
- ⁹ Eraill – cynorthwyyr cynnal a chadw; gyrrwyr cyffredinol; cogyddion(/glanhawyr), prosiectau arbennig, FBU.
- ¹⁰ Atal – Diogelwch (Tân) Cymunedol a Gweithwyr Cefnogi Diogelwch Tân yn y Cartref; Diogelwch Tân i Fusnesau/Diogelwch Tân Deddfwriaethol; lleihau llosgi bwriadol; addysgwyr; gweinyddwyr atal; rheolwyr partneriaeth; a'r Ffenics.
- ¹¹ Hyfforddi a Datblygu – Rheolwyr hyfforddiant a Datblygiad. Hyfforddwyr, safonau perfformiad' ADC a sicrwydd ansawdd, cefnogaeth NVQ, achrediad a gweinyddwyr hyfforddi a datblygu.
- ¹² Yr Ystafell Reoli – staff trin galwadau, goruchwylwyr a rheolwyr.
- ¹³ Criw – Personél Llawn Amser a Rhan Amser sydd ddiffoddwyr tân, rheolwyr criw a rheolwyr gwylfa yn ein gorsafoedd.
- ¹⁴ Ffilyd a Rheoli Cyfleusterau – rheolwyr, technegwyr a staff gweinyddol, yn ogystal â staff Gorsaf Dân Gymunedol y Rhyl.
- ¹⁵ Pencadlys a Chorfforaethol – uwch reolwyr, yr adran gyllid, cyfrifon a chyflogres; yr Adnoddau Dynol a recriwtio; cynllunio corfforaethol; cyfathrebiadau corfforaethol; cydraddoldeb; iechyd a diogelwch; gweinyddiaeth ganolog; y dderbynfa a'r ysgrifenyddiaeth; TGCh; swyddogion CAD; gweinyddwyr RMS; ymchwiliadau disgyblu; cydlynedd aelodau; cyfieithu; y storfa a chyflenwadau.
- ¹⁶ Gweithrediadau, ymateb a gwydnwch – staff gweinyddol (yn cynnwys gweinyddwyr y system dyletswydd Rhan Amser); rheolwyr argaeledd; peirianwyr hydrantau/offer diffodd tân; gwydnwch a gwydnwch lleol; rheolwyr ymateb; goruchwylwyr gweithrediadau; a chefnogaeth dechnegol.
- ¹⁷ Eraill – cynorthwyyr cynnal a chadw; gyrrwyr cyffredinol; cogyddion(/glanhawyr), prosiectau arbennig, FBU.
- ¹⁸ Atal – Diogelwch (Tân) Cymunedol a Gweithwyr Cefnogi Diogelwch Tân yn y Cartref; Diogelwch Tân i Fusnesau/Diogelwch Tân Deddfwriaethol; lleihau llosgi bwriadol; addysgwyr; gweinyddwyr atal; rheolwyr partneriaeth; a'r Ffenics.
- ¹⁹ Hyfforddi a Datblygu – Rheolwyr hyfforddiant a Datblygiad. Hyfforddwyr, safonau perfformiad, ADC a sicrwydd ansawdd, cefnogaeth NVQ, achrediad a gweinyddwyr hyfforddi a datblygu.

²⁰ Yr Ystafell Reoli – staff trin galwadau, goruchwylwyr a rheolwyr.

²¹ Criw – Personél Llawn Amser a Rhan Amser sydd ddiffoddwyr tân, rheolwyr criw a rheolwyr gwylfa yn ein gorsafoedd.

²² Fflyd a Rheoli Cyfleusterau – rheolwyr, technegwyr a staff gweinyddol, yn ogystal â staff Gorsaf Dân Gymunedol y Rhyl.

²³ Pencadlys a Chorfforaethol – uwch reolwyr, yr adran gyllid, cyfrifon a chyflogres; yr Adnoddau Dynol a recriwtio; cynllunio corfforaethol; cyfathrebiadau corfforaethol; cydraddoldeb; iechyd a diogelwch; gweinyddiaeth ganolog; y dderbynfa a'r ysgrifenyddiaeth; TGCh; swyddogion CAD; gweinyddwyr RMS; ymchwiliadau disgyblu; cydlynnydd aelodau; cyfieithu; y storfa a chyflenwadau.

²⁴ Gweithrediadau, ymateb a gwydnwch – staff gweinyddol (yn cynnwys gweinyddwyr y system dyletswydd Rhan Amser); rheolwyr argaeledd; peirianwyr hydrantau/offer diffodd tân; gwydnwch a gwydnwch lleol; rheolwyr ymateb; goruchwylwyr gweithrediadau; a chefnogaeth dechnegol.

²⁵ Eraill– cynorthwyr cynnal a chadw; gyrrwyr cyffredinol; cogyddion(/glanhawyr), prosiectau arbennig, FBU.

²⁶ Atal – Diogelwch (Tân) Cymunedol a Gweithwyr Cefnogi Diogelwch Tân yn y Cartref; Diogelwch Tân i Fusnesau/Diogelwch Tân Deddfwriaethol; lleihau llosgi bwriadol; addysgwyr; gweinyddwyr atal; rheolwyr partneriaeth; a'r Ffenics.

²⁷ Hyfforddi a Datblygu – Rheolwyr hyfforddiant a Datblygiad. Hyfforddwyr, safonau perfformiad, ADC a sicrwydd ansawdd, cefnogaeth NVQ, achrediad a gweinyddwyr hyfforddi a datblygu.

**Canlyniadau Arolwg Adnoddau Iaith Gymraeg Gwasanaeth Tân ac
Achub Gogledd Cymru**

Fe gymrodd 29 o bobl ran yn yr arolwg. Cwblhaodd 2 o bobl y fersiwn Gymraeg. O'r 29 roedd 16 yn siaradwyr Cymraeg rhugl a 13 yn ddysgwyr neu heb unrhyw sgiliau iaith Gymraeg o gwbl.

Pa mor aml ydych chi'n defnyddio Cysgliad (Cysill/Cysgeir)?

Pob dydd	6.90%
–	2
Unwaith yr wythnos	6.90%
–	2
Weithiau e.e. unwaith y mis	13.79%
–	4
Llai aml na unwaith y mis	13.79%
–	4
Byth	58.62%
–	17

**Ydych chi wedi defnyddio Rhaglen CD y Gwasanaeth i ddysgu
Cymraeg?**

Do, Lefel 1	17.65%
–	6
Do, Lefel2	26.47%
–	9
Do, Lefel3	17.65%
–	6
Na	38.24%
–	13

**Ydych chi wedi defnyddio Rhaglen CD y Gwasanaeth i helpu eraill i
ddysgu Cymraeg?**

–	21.62%
Do, Lefel 1	8
Do, Lefel 1	21.62%
–	8
Do, Lefel2	10.81%
–	4
Do, Lefel3	45.95%
–	17
Na	

Sut gawsoch chi gopi o'r CD?

Lawr lwytho o'r wefan	3.57%
-	1
Copi caled o'r CD	71.43%
-	20
Heb ddefnyddio'r rhaglen CD	25.0%
-	7

Ydych chi wedi defnyddio'r adnoddau iaith Gymraeg sydd ar gael ar y fewnwyd?

-	31.03%
Do	9
-	68.97%
Na	20

Sylwadau –

CD Scripts

Transcripts to accompany the CDs, otherwise the CDs in isolation are difficult to understand.

Bangor University Website

Scripts for level 1.

S4C

not really looked to see what's there

Didn't know there were any resources available on the intranet Actions/Response – These are highlighted the Fflam and Mercher marfer and through the Champions on a regular basis. Further work to promote these

Ydych chi wedi derbyn help gan Hyrwyddwr iaith Gymraeg i ddysgu Cymraeg?

Do	25.93%
-	7
Na, dwi'n siarad Cymraeg yn rhugl	37.04%
-	10
Na, does gen i ddim ddiddordeb mewn dysgu Cymraeg	3.70%
-	1
Na, ond mae gen i ddiddordeb	22.22%
-	6
Na, dwi eisoes yn cael help gan gydweithiwr a dydyn nhw ddim yn rhan o'r Cynllun Hyrwyddwyr	11.11%
-	3

Ydych chi wedi cymryd mantais o gwrs Cymraeg yn y gweithle (Lefel 1,2,3,4,5, Gloywi iaith)?

Do	48.15%
-	13

-	51.85%
Na	14

Pa un o'r canlynol sy'n disgrifio'ch sgiliau iaith Gymraeg?

Siaradwr rhugl (Lefel 4-5)	57.14%
-	16
Dysgwyr (Lefel 1-3)	35.71%
-	10
Dim sgiliau iaith Gymraeg	7.14%
-	2

Allwch chi feddwl am unrhyw adnoddau eraill a fydd o fantais i chi mewn perthynas â dysgu Cymraeg neu wella'ch sgiliau iaith Gymraeg?

Encourage more bilingual meetings

Access to PODCASTs on learning welsh IE verb forms

Encourage fluent welsh speaking, non-champions, to encourage learners too, with general conversational welsh

Another trip to Nant Gwrtheyrn? :-)

I feel people require the skill of written Welsh from the start of their learning and that way I believe it is a more rounded learning experience.

send a teacher in once week for 1 to 1 or group face to face courses/workshops to gain the confidence in speaking welsh to others.

None

More accessibility to Welsh Language Champions

that are only in it for the money, and don't actually do anything.

Work related video clips on Intranet / DVD that you can watch at your leisure e.g. - a tour of a fire station with a narrative in welsh, similar for a County office and other departments.

No

A proper structured welsh language course during work hours delivered by a tutor - an issued CD is not enough instruction to learners.

Cyfleon i ymarfer sgiliau cyfathrebu yn y Gymraeg - e.e.gweithdai (nid o angenrheidrwydd efo cwmni allanol) er mwyn ymarfer cadeirio cyfarfodydd, cynnal dadl yn effeithiol, cyfweld neu asesu staff, ayyb

(Dalier sylw: nid yw'r sylwadau gan gyfranogwyr wedi eu haddasu)